

Muhammad

Ang Sugo ng Allah

محمد رسول الله (ﷺ)

(باللغة الفلبينية)

Ni:

Dr. Abdurrahman Al-Sheha

Isinalin sa Wikang Pilipino ni:

Ahmad Jibreel Salas

Inedit mula sa Wikang Arabik ni:

Mohammad Taha Ali

Ikatlong Edisyon

Ang Mga Nilalaman

1. Ang Katagang Ginamit sa Aklat na Ito
2. Ang Panimula
3. Sino ang Sugo?
4. Ang Kanyang Angkan
5. Ang Kanyang Pook ng Kapanganakan at Kabataan
6. Ang Paglalarawan sa Propeta (ﷺ)
7. Ang Mga Pag-uugali at Katangian ng Propeta (ﷺ)
8. Ang Mga Ilang Kabutihang-Asal ng Propeta (ﷺ)
9. Ang Mga Makatarungan at Makatuwiran Pahayag
10. Ang Mga Asawa ng Propeta (ﷺ)
11. Ang Mga Katibayan
12. Ang Mga Katibayan Mula sa Qur'an
13. Ang Mga Katibayan Mula sa Sunnah
14. Ang Mga Katibayan Mula sa Mga Naunang Banal na Kasulatan
15. Ang Katibayan Mula sa Ebanghelyo
16. Ang Mga Matatalinong Katibayan
17. Ang Huling Pananalita
18. Talasalitaan [Talahulugan]

**Sa Ngalan ng Allah,
Ang Mahabagin, Ang Maawain
Ang Panimula**

Ang lahat ng mga papuri at pagsamba ay nauukol lamang sa Dakilang Allah, ang tunay na Panginoon ng lahat ng mga nilikha. At nawa'y purihin at itampok ng Allah ang pagbanggit sa huling Propeta (Muhammad ﷺ) at iligtas siya at ang kanyang pamilya sa anumang pagkukulang at sila ay Kanyang pangalagaan laban sa anumang kasamaan.

Kapag ang pag-uusapan ay tungkol kay Propeta Muhammad (ﷺ), dapat isaalang-alang na ang paksang pag-uusapan ay nauukol sa pinakadakilang tao sa kasaysayan. Ito ay hindi isang pahayag na walang pinananaligang batayan; sapagka't sinuman ang magbasa ng kanyang talambuhay, matatagpuan sa katauhan ng Propeta Muhammad (ﷺ) ang isang napakagandang larawan o halimbawa ng taong nagtataglay ng kagandahang-asal at pag-uugali. Habang isinasantabi ang mga maling haka-haka, katiyakang maabot nito ang kanyang tapat na hangaring makilala ito sa tunay niyang katauhan. Ang mga ibang matatalinong manunulat, at pantay na manunuring di-Muslim ay naabot ang gayong magkakatulad na konklusyon pagkaraan ng kanilang masusi at makatarungang pag-aaral ng kanyang buhay.

Ang yumaong Propesor Hasan Ali (Kahabagan nawa siya ng Allah) ay nagsabi sa kanyang babasahing aklat na may pamagat na, 'Nur Al-Islam', na ang kanyang kasamahang *Brahmin*¹ ay nagbigay-puna:

"Ako ay kumikilala at naniniwala na ang Propeta ng Islam (Muhammad ﷺ)? ay siyang pinakadakila at pinakamatalinong tao sa kasaysayan."

Tinanong ni Propesor Hasan Ali, ang kanyang kasamahan kung bakit itinuring niyang pinakadakila at pinakamatalino sa buong kasaysayan (si Propeta Muhammad ﷺ)? Ang sagot niya ay:

'Walang ibang tao ang may taglay ng ugali, kagandahang-asal at dangal na katulad ng taglay ng Propeta (Muhammad ﷺ) sa isang pagkakataon'.

Siya (si Propeta Muhammad ﷺ) ay isang hari, na sa ilalim ng kanyang kapamahalaan ay nagawa niyang pag-isahin ang buong tangway² ng Arabia, nguni't sa kabila ng kanyang kapangyarihan, taglay pa rin niya ang kababaang-loob. Siya (ang Propeta ﷺ) ay naniniwala na ang kapangyarihan at kapamahalaan ay pag-aari lamang ng Nag-iisang Diyos (Allah).

Ang mga malalaking yaman ay dumaan sa kanya, subali't siya ay namuhay pa rin sa kahirapan; may mga ilang araw na hindi nakapagluluto sa kanyang bahay at siya ay nanatiling gutom.

---

¹ **Brahmin:** kasapi sa pinakamataas na apat na uri ng Hindu 'castes'; ang uri ng pagka-pari. **Peninsula** – Tangway ²

Siya (Muhammad ﷺ) ay dakilang pinuno; pinamunuan niya ang mangilan-ilang bilang sa larangan ng digmaan laban sa libu-libong kaaway, subali't ito ay kanyang nagagapi nang buong tagumpay. Kinalulugdan niya ang kasunduang pangkapayapaan, at sinasang-ayunan niya ang kasunduan ng buong puso at katatagan sa kabila ng katotohanan siya ay mayroong mga matatapang at magigiting na kasamahang handang magtanggol para sa kanya. Bawa't kasamahan niya ay may angking katapangan at maaaring harapang nag-iisa ang libong kaaway nang walang anumang nadaramang pangamba. Subali't ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay may mabuti at maawaing puso na hindi niya ninais na dumanak ang dugo.

Siya ay labis na nagmalasakit para sa kapakanan ng tangway ng Arabia, subali't hindi niya nakaligtaan ang kanyang pananagutan o tungkulin para sa kanyang pamilya, sa kanyang mga mamamayan at sa mga maralita, mga kapuspalad at nangangailangan. Siya ay masigasig na nagpalaganap ng Islam sa mga naliligaw ng landas. Sa kabuuan, siya ay nagmamalasakit sa kapakanan at kabutihan ng sangkatauhan, subali't, hindi siya nagpasasa sa pagkamal ng mga makamundong yaman. Siya ay naging abala sa pagsamba sa Nag-iisang Diyos at nalulugod siya sa mga bagay na nauukol sa pagsamba sa Allah. Siya ay hindi naghihiganti para sa kanyang sariling kadahilanan. Bagkus (higit pa roon), ipinagdarasal pa niya ang kanyang mga kaaway para sa kanilang kabutihan ng kanilang buhay, at nagpapaalaala sa kanila sa parusa ng Diyos.

Siya ay mapag-isa at umiiwas sa mga makamundo o materyal na kasiyahan o kasayahan at, at kadalasan ay ginugugol niya ang gabi sa pagsamba sa Allah. Siya ay matapang na sundalo at malakas ang loob na nakipaglaban sa pamamagitan ng espada. Siya ang di-nagkakamaling Propeta (ﷺ), na nakipaglaban sa maraming pamayanan at mga bayan upang ibantayog ang pagsamba (at pagkilala) sa Nag-iisang Diyos (Allah) at ang makatarungang Batas ng Islam. Siya ay natutulog sa banig at unan na gawa mula sa mga tuyong dahon ng punong datiles. Siya ay tinanghal at tinaguriang *Sultan ng mga Arabo* o *Hari ng Tangway ng Arabia*, datapuwa't ang kanyang pamilya ay namuhay sa simple at karaniwang pamumuhay, kahit na pagkaraang sila ay nakalikom ng malaking yaman, ang mga ito ay inilagak sa Masjid. Si Fatima³, ay dumaing sa hirap ng kanyang mga gawain, (tulad ng) pagbubuhat ng gilingang bato at lalagyan ng tubig na nag-iwan ng bakas sa kanyang katawan. Siya ay hindi binigyan ng Propeta (ﷺ) ng alinmang bahagi ng yamang ipinamahagi at sa halip siya ay tinuruan ng mga ilang salita at Du'a (panalangin). Minsan, ang kanyang *Sahabi* (o kasamahang) si Umar ay nagtungo sa kanyang bahay at nakita niya ang pamamahay na walang laman maliban sa banig na pinaghihigaan ng Propeta (ﷺ) na yari sa dayami (o dahon ng datiles) at ito ay nag-iwan ng bakas sa kanyang katawan. Ang tanging kabuhayan (o pagkaing) natitira sa tirahan nila noon ay kalahating *Saa'* (isang takal na sukat) ng trigo na nasa lalagyan, at isang sisidlan ng tubig na nakasabit sa dingding –ito ang mga ari-arian ng Propeta (Muhammad ﷺ) nang panahon na ang

---

³ Ang bunsong anak na babae ng Propeta (Muhammad ﷺ).

kalahati ng Arabia ay nasa kanyang pamamahala. Napaiyak si Umar sa kanyang nakita. Tinanong siya ng Propeta (ﷺ):

["O, bakit ka umiiyak Umar?" Siya ay sumagot: 'Bakit hindi ako mapapaiyak, sina 'Khosrau at Heraklius' (mga Emperador ng Persiya at Roma) ay nagtatamasa ng kaginhawaan ng kanilang mga sarili sa mundo, nguni't ang Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ), ang mayroong lamang ilang ari-arian na aking nakikita!' Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nagsabi, 'O Umar! Hindi ka ba nagagalak na ang bahagi nina Khosrau at Heraklius ay ang kanilang kasiyahan dito sa mundo at sa kabilang buhay ang kasiyahan ay para sa atin lamang?']

Nang sinisiyasat ni Propeta Muhammad (ﷺ) ang kanyang pangkat bago masakop ang *Makkah*, si Abu Sufyan ay nakatayo sa tabi ni Al-Abbas na tiyuhin ng Propeta (ﷺ) at sila ay nakatingin sa mga bandilang iwinawagayway ng mga sundalong Muslim. Si Abu Sufyan ay hindi pa Muslim sa panahon na iyon. Siya ay nagulat sa malaking bilang ng mga Muslim, habang sila ay humahayo patungong *Makkah* na parang tubig na umaagos. Walang sinuman ang maaaring nakapigil sa kanila at walang sinumang naglakas-loob na humadlang sa kanila. Pagkaraan, si Abu Sufyan ay nagsabi kay Al-Abbas:

'Ang iyong pamangkin ay naging isang dakilang Hari! Si Al-Abbas ay sumagot, 'Ito ay hindi pagiging hari, kundi ang (kanyang) pagiging Propeta, at ang (kaganapan ng) Mensahe ng Islam.'

Si Adiy At-Taie, ang anak ni Hatim At-Taie, na siyang larawan ng kagandahang-loob at pagkamapagbigay, ay dumalo sa pagtitipon ng Propeta (ﷺ), habang siya noon ay Kristiyano pa. Nang makita niya kung paano ang paggalang at pagmamahal sa Propeta (ﷺ) ng kanyang mga kasamahan, siya ay nabalisa at nalito – siya ba ay Propeta o Hari? Tinanong niya ang kanyang sarili, siya ba ay Hari o Sugo ng Diyos? At habang siya ay nagmumuni-muni, may isang dukhang babae na lumapit sa Propeta (ﷺ), at sinabi; *‘May lihim akong nais sabihin sa iyo.’* Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi sa kanya; *‘Saan at sa anong daan sa Madinah ang nais mong magtagpo tayo?’* Ang Propeta (ﷺ) ay umalis na kasama ang dukhang babae, at ipinagkaloob ang nararapat na tulong at pangangailangan. Nang makita ni Adiy ang kababaang-loob ng Propeta (ﷺ), napagtanto niya ang katotohanan at itinapon niya ang krus na kanyang suot-suot at siya ay yumakap sa Islam.

Kami ay magbibigay ng mga pahayag ng mga taga Silangan tungkol kay Propeta Muhammad (ﷺ). Kami, bilang mga Muslim ay naniniwala sa kanyang pagiging Propeta at sa kanyang mensahe, at ang gayon ay hindi kailangan ang mga pahayag ng mga di-Muslim upang itatag ang katotohahang ito, Iniuulat namin ang mga sumusunod na pahayag na ito sa dalawang dahilan;

a. Upang magsilbing paalaala at paunawa para sa kapakanan ng mga Muslim na tumalikod sa Propeta (ﷺ), upang sa ganoon sila ay magbigay ng pagpapahalaga at magbalik-loob sa kanilang relihiyon⁴.

---

⁴Deen: Ang salitang ito ay isinalin bilang *relihiyon*, na sa wikang Arabik, ito ay karaniwang tumutukoy at nakaugnay sa isang pamamaraan ng buhay, maging ito man ay pansarili o

b. Upang makilala ng mga di-Muslim ang Propeta (ﷺ) mula sa mga pahayag ng kanilang mismong mamamayan, upang sila ay maaaring mapatnubayan sa Islam.

Hinihiling ko sa mga mambabasa na huwag panatilihin sa isip ang mga kanilang mga maling haka-haka sa paghahanap ng katotohanan, maging sa kanilang pagbasa sa aklat na ito o maging sa ibang mga lathalain ng Islam. Ako ay dumadalangin na nawa'y buksan ng Allah ang kanilang puso upang tanggapin ang katotohanan (ng Islam), at ipakita sa kanila ang tamang landas at magbigay ng inspirasyon sa kanila upang tahakin ang landas ng Islam.

Dr. Abdul Rahman bin Abdul-Kareem Al-Sheha

Riyadh, 11535

PO Box 59565

Email: alsheha2@gmail.com

[www. Islamland.com](http://www.Islamland.com)

Sino si Muhammad, ang Sugo ng Allah?

Ang Kanyang Angkan

---

pangkalahatan. Ito ay isang malawak na kataga na may kahulugan na: 'mga gawang pagsamba, ang mga kasanayang pampulitika, masusing alituntuning nauukol sa kagandahang-asal, kabilang na rito ang kalinisan at tamang pag-uugali'

Siya ay kilala bilang si Abul Qasim⁵ (ama ni Qasim) Muhammad, anak na lalake ni Abdullah, na anak na lalake ni Abdul Muttalib. Ang kanyang pinagmulang angkan ay mula sa lahi ni Ismael (anak na lalaki ni Abraham), na siyang tinuturing bilang huling Propeta. Ang kanyang ina ay si Aminah, na anak na babae ni Wahb.

Bagaman, ang Propeta (Muhammad ﷺ), ay maagang naulila, siya ay nagmula sa isang marangal at iginagalang na angkan. Maging ang kanyang mga kaaway ay nagpatunay sa katotohanang ito, tulad ng ginawa ni Abu Sufyan, ang pangunahing kaaway ng Islam bago siya naging isang Muslim, sa harap ni Heraklius, ang Emperador ng Roma.

Si Abdullah bin Abbas, ang pamangkin ng Propeta (ﷺ) ay nagulat na ang Sugo (Muhammad ﷺ) ay lumihap kay Heraklius at inanyayahan ito sa Islam.

Si Heraklius bilang pasasalamat sa Diyos, ay naglakad mula sa Aleppo hanggang Herusalem nang siya ay pinagkalooban ng tagumpay laban sa mga puwersa ng Persiyanong mandirigma. Nang mabasa niya ang sulat ng Sugo (Muhammad ﷺ), siya ay nagsabi;

---

⁵ **Abul Qasim.** Ang panganay o unang anak ni Propeta Muhammad (ﷺ) ay nangangalang **Qasim**. Kaya, siya ay tinawag na "ama ni Qasim" o sa arabik na Abul Qasim. Ito ay isang matandang kaugalian ng mga Muslim na kapag tinatawag ang isang Muslim kadalasan ay ginagamit ang pangalan ng panganay na anak.

'Hanapan ninyo ako ng kahit sino sa kanyang mga mamamayan, na naririto ngayon upang magtanong sa kanya tungkol sa Sugo ng Allah!'

Sa panahong iyon si Abu Sufyan ay nasa Kalakhang Syria kasama ng mga kalalakihang nagmula sa kanyang tribu (Quraish) bilang mangangalakal sa panahon na sila ay may kasunduang pangkapayapaan sa Sugo (ﷺ). Sinabi ni Abu Sufyan;

"Nakita kami ng isang alagad ni Heraklius sa may lugar ng Kalakhang Syria, kaya ako ay dinala at ng aking mga kasamahan sa Herusalem at kami ay tinanggap sa korte ni Heraklius na natagpuan naming nakaupo sa kanyang maharlikang bulwagan na may patong ng korona at nakapalibot ang kanyang mga matataas na pinuno. Sinabi niya sa kanyang tagasalin ng wika. 'Tanungin mo sila kung sino sa kanila ang may pinakamalapit na kaugnayan sa taong nag-aangkin bilang isang Propeta."

Si Abu Sufyan ay nagsalaysay:

"Ako ay sumagot, at nagsabing : ako ang pinakamalapit niyang kamag-anak.' Siya ay tinanong; 'Anong antas ang inyong pagkamag-anakan sa kanya?' Siya ay sumagot, 'Siya ay aking pinsan', at wala nang iba pa mula sa kanyang tribu kundi ako'. Si Heraklius ay nagsabi; 'Palapitin siya sa tabi ko.' Pinapunta rin ang aking mga kasamahan sa likuran ko sa may bandang balikat ko at sinabi sa kanyang tagasaling wika; 'Sabihin mo sa kanyang mga kasamahan na tatanungin ko siya (Abu Sufyan) tungkol sa taong nag-aangkin ng pagka-propeta. At kung siya (Abu Sufyan) ay magsisinungaling, dapat nila itong pabulaanan kaagad."

Si Abu Sufyan ay nagpatuloy;

“Sumpa man sa Diyos! Kung hindi nga lang ako nahihiya sa aking mga kasamahan na baka ako ay tawaging isang sinungaling, hindi ko sana sinabi sa kanya ang katotohanan tungkol sa kanya (sa Propeta Muhammad ﷺ) nang ako ay kanyang tanungin. Nguni’t itinuring kong isang kahihyan na ako ay tawaging sinungaling ng aking mga kasamahan kaya ako ay nagsabi ng katotohanan.”

Si Heraklius ay nagsabi sa kanyang tagasalin;

“Tanungin mo siya kung anong uri ng pamilya mayroon siya (ang Propeta Muhammad ﷺ).’ Siya ay sumagot; ‘Siya ay nagmula sa mga mararangal na angkan mula sa amin.’ At sinabi niya; ‘Mayroon bang ibang tao mula sa inyo na nag-angkin bilang Propeta bago pa man siya?’ Ako ay sumagot; ‘Wala’. Sinabi ni Heraklius; ‘Siya ba ay inakusahan ninyo na sinungaling bago niya inangkin ang pagiging Propeta?; Ako ay sumagot, ‘Hindi’. Siya ay nagtanong ulit; ‘Mayroon bang naging Hari sa kanyang mga ninuno o angkan?’ Ako ay sumagot; ‘Wala’. Nagtanong ulit; ‘Ang mga tagasunod ba niya ay mga mararangal o mga maralitang tao?’ Siya ay sumagot, ‘Ang mga taong maralita ang kanyang mga tagasunod.’ Tinanong ulit; ‘Sila ba ay dumarami o nagiging kakaunti (araw-araw)?’ Sumagot ako; ‘Sila ay dumarami.’ Nagtanong ulit; ‘Mayroon bang yumakap sa kanyang relihiyon na hindi nasiyahan at umalis sa kanyang relihiyon?’ Ako ay sumagot; ‘Wala.’ Nagtanong ulit; ‘Sumisira ba siya sa kanyang mga (kasunduan) pangako?’ Ako ay sumagot; ‘Hindi, nguni’t ngayon ay may kasunduan kaming pangkapayapaan at kami ay nag-aalinlangan na baka siya ay magtalu-sira sa amin.”

Si Abu Sufyan ay nagdagdag;

“Maliban sa huling pangungusap ko, ay wala na akong masabing laban pa sa kanya.”

Si Heraklius ay nagtanong ulit;

“Nagkaroon ba kayo ng digmaan laban sa kanya?’ Ako ay sumagot; ‘Oo.’ Siya ay nagtanong ulit; ‘Ano ang naging bunga ng inyong pakikipaglaban sa kanya?’ Ako ay sumagot; ‘Kung minsan sila ay nananalo at kung minsan naman kami.’ Siya ay nagtanong ulit; ‘Ano ba ang kanyang mga ipinag-uutos sa inyo?’ Ako ay sumagot; ‘Sinasabi sa amin na sumamba lamang sa Nag-iisang Diyos (Allah), at huwag sumamba ng iba maliban sa Kanya, at talikdan ang lahat ng mga dating sinasamba ng aming mga ninuno. Ipinag-uutos niya ang pagdarasal, kawanggawa, pagiging malinis, tuparin ang mga kasunduan o pangako at ibalik kung anuman ang ipinagkatiwala sa amin.”

Nang sinabi ko iyon, sinabi sa tagasalin-wika ni Heraklius na: *‘Sabihin mo sa kanya; ‘Tinanong kita tungkol sa kanyang angkan at sinabi mo na siya ay mula sa mga mararangal na angkan. Sa katunayan, lahat ng mga Propeta at Sugo ay nagmula sa pinakamarangal na lahi ng kanilang bayan o pamayanan. Pagkatapos, tinanong kita kung mayroong ibang tao mula sa inyo ang nag-angkin ng ganoong bagay (bilang Propeta), at sinabi mong wala. Kung ang iyong sagot ay pagsang-ayon, inisip ko baka siya ay sumunod lamang sa yapak ng nauna sa kanya. Nang tanungin kita kung siya ay inakusahan o nagsabi ng kasinungalingan, ang sagot mo ay hindi, kaya masasabi ko na ang taong hindi pa nagsinungaling sa mga tao ay hindi magsisinungaling tungkol sa Diyos. At tinanong kitang muli kung mayroon ba siyang ninuno na naging hari. At ikaw ay sumagot na “wala”, na kung mayroon siyang ninuno na naging hari,*

maaaring nais lamang niyang maibalik ang pinagmulang kaharian. Nang tanungin kita kung ang mga mayayaman o mga dukha ang kanyang mga tagasunod, ikaw ay sumagot na ang mga maralita ang karaniwang sumusunod sa kanya. Sa katunayan, ang mga taong maralita ang mga karaniwang tagasunod ng mga Sugo at Propeta. Pagkatapos tinanong kita kung ang kanyang mga tagasunod ay dumarami o kumukonti. Ikaw ay sumagot na sila ay dumarami. Sa katotohanan, ito ang bunga ng isang tunay na pananampalataya hanggang ito ay mabuo nang ganap. At tinanong kita kung mayroon sa kanyang mga tagasunod, pagkatapos yumakap sa kanyang Pananampalataya, ay hindi nasiyahan at iwinaksi ulit ang kanyang Pananampalataya, at ang iyong sagot ay patanggi na naman. Sa katunayan, ito ang palatandaan ng tunay na pananampalataya, na kung ang kasiyahan dito ay pumasok nang ganap sa puso, walang sinuman ang makakatanggi dito. At tinanong kita kung sumisira siya sa kanyang mga pangako, ikaw ay sumagot ulit ng patanggi. Ganyan ang mga Propeta at Sugo na tumutupad lagi sa mga pangako. Nang tanungin kita kung kayo ay nagkaroon ng labanan at ang sagot mo ay pag-amin at sinabi mo kung minsan sila ay nananalo at kung minsan ay kayo. Tunay, na ang mga Sugo at Propeta ay nabibigyan ng pagsubok at sa huli ang tagumpay ay sa kanila. Pagkatapos tinanong kita kung ano ang ipinag-uutos sa inyo. Ang sagot mo ay inuutusan kayong sumamba lamang sa Nag-iisang Diyos at huwag magtambal ng ibang diyos sa pagsamba sa Kanya, at talikdan ang lahat ng mga dating sinasamba ng inyong mga ninuno, ang mag-alay ng pagdarasal, ang magsabi lang ng katotohanan at maging malinis, tuparin ang mga pangako at ibalik kung anuman ang ipinagkatiwala sa inyo. Ang mga ito ang tunay na katangian ng Propeta na alam kong darating (na nabanggit mula sa mga naunang kapahayagan), subali't hindi ko alam na siya ay magmumula sa inyo.

Kung ang iyong mga sinabi ay katotohanan, hindi malayong mangyari na sasakupin niya ang daigdig at ang lugar na kinatatayuan ko, at kung nababatid ko na siya ay aking maaabutan, ako ay tutungo sa kanya upang makaharap siya, at kung siya ay aking makakasama, katiyakang aking huhugasan ang kanyang mga paa."

Patuloy ni Abu Sufyan, 'Tinanong ni Heraklius ang liham ng Propeta (Muhammad ﷺ) at ito ay binasa. Ang nilalaman ay:

"Ako ay nagsisimula sa Ngalan ng Allah, ang Mahabagin, ang Maawain. (Ang liham na ito ay) mula kay Muhammad, ang alipin ng Allah at ang kanyang Sugo, para kay Heraklius, ang Hari ng Byzantine. Kapayapaan sa mga tumatahak sa tamang patnubay. Kayo ay aking inaanyayahan sa Islam. (i.e. ang pagsuko sa Diyos). Tanggapin ninyo ang Islam at kayo ay maliligtas, tanggapin ninyo ang Islam at kayo ay mabibigyan ng dalawa o ibayong gantimpala. Datapuwa't kung tatanggihan ninyo ang paanyaya ng Islam, kayo ay mananagot sa mga iniligaw ninyong mga tagasunod (i.e.: ang inyong bayan o pamayanan). {O Angkan ng Kasulatan! Halina kayo sa isang salitang makatarungan sa pagitan namin at ninyo, na huwag tayong sumamba (sa iba) maliban sa Allah, at huwag tayong magbigay ng anumang katambal sa Kanya, at huwag nating itakda ang ilan sa atin bilang panginoon maliban sa Allah. At kung sila ay magsitalikod, inyong sabihin; 'Maging saksi kayo na kami ay mga tumatalima at sumusuko (sa Allah)}. [Qur'an-3:64]

Nagpatuloy si Abu Sufyan; 'Nang matapos magsalita si Heraklius, nagkaroon ng malakas na hiyaw at iyakan mula sa mga matataas

na opisyal ng Byzantine, at may malalakas na ingay na hindi ko naintindihan. Sa gayong dahilan, kami ay pinalabas na sa bulwagan.’ Nang kami ay nakalabas ng aking mga kasamahan at kami-kami na lamang, sinabi ko sa kanila, ‘Tunay na ang gatwain ni Muhammad (ﷺ) ay nagtatamo ng lakas (o kapangyarihan). Pinangangambahan na siya nitong Hari ng Romano.”

Dagdag pa ni Abu Sufyan, ‘Sumpa man sa Diyos, nakatitiyak ako na ang relihiyon na ito (relihiyon ng Islam) ay magtatagumpay... at sa bandang huli niyakap ko na rin ang Islam.’ Al-Bukhari

Ang Pook ng Kanyang Kapanganakan at Kabataan

Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay ipinanganak noong taong 571 (G.) sa tribu ng Quraish sa bayan ng *Makkah*.

Ang mga Arabo ay nagsasagawa ng *Hajj* sa *Makkah*, at naglalakad sa palibot ng *Ka'bah* na itinayo ni Propeta Abraham at ng kanyang anak na lalaking si Propeta Ismael.

Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay isang ulila. Ang kanyang ama ay namatay bago siya ipinanganak at ang kanyang ina ay namatay nang siya ay anim na taong gulang. Ang kanyang lolo na si Abdul Muttalib ang siyang nag-alaga sa kanya. Noong namatay ang kanyang lolo, ang tiyuhin niyang si Abu Talib ang siyang nag-alaga naman sa kanya. Ang kanilang tribu noong panahon na iyon at ang mga ibang tribung naroroon ay sumasamba sa mga idolo na yari sa bato, kahoy at iba pang bagay. Ang mga ibang idolo ay inilagay sa paligid ng *Ka'bah*. Ang mga tao ay naniwala na ang mga idolo ay nakapagpapagaling at nakapagbibigay ng kabutihan sa kanila.

Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay isang mapagkakatiwalaan at matapat na tao. Siya ay hindi marunong magtaksil, mandaya at magsinungaling. Katunayan, siya ay kilala ng kanyang mga mamamayan bilang '*Al-Ameen*' o '*Ang Mapagkakatiwalaan*'. Ipinagkakatiwala at iniiwan ng mga tao sa kanya ang mga mahahalagang ari-arian kapag sila ay naglalakbay. Siya rin ay tinaguriang '*As-Sadiq*' o (*Ang Makatotohanan*), sapagka't siya ay hindi marunong magsinungaling. Siya ay may mabuting asal, mahusay magsalita, at kinalulugdan niyang laging makatulong sa mga tao. Minamahal siya ng mga tao at siya ay iginagalang nang dahil sa angking kagandahan ng ugali.

Batay sa Banal na Qur'an ang Dakilang Allah ay nagsabi;

{At katotohanan, ikaw (O Muhammad ﷺ) ay nasa ipinagkakapuring antas (huwaran) ng Kagandahang Asal⁶ (at ugali)}. [Qur'an-68:4]

Isang bantog na mananalaysay na Eskosya (Scottish) at manunulat, si **Thomas Carlyle** ay nagsulat sa kanyang aklat na may Ingles na pamagat: *'Heroes, Hero-Worship and the Heroic in the History:*

"Nguni't, mula sa kanyang kabataang gulang, siya ay tinaguriang bilang matapat na tao. Ang kanyang mga kasamahan ay tinawag siyang 'Al-Ameen', ang 'Mapagkakatiwalaan'. Siya ay taong makatotohanan at may katapatan, makatotohanan sa kanyang mga ginawa, sa kanyang mga salita at isip. Subali't siya ay pinag-iisipan nang masama ng iba. Siya ang taong di-masalita at siya ay tahimik kung walang makabuluhang sasabihin; nguni't siya ay matalino, matapat kapag nagsasalita at laging maganda at makahulugan ang mga paliwanag sa mga paksa. Ang kanyang mga pangungusap ay may katuturan at may kahalagahan. Sa kanyang buong buhay nabatid namin na siya ay matatag, buo ang loob, itinuturing ang lahat bilang kapatid at siya ay tunay na tao. Siya ay pormal, matapat na tao, nguni't magiliw, masayahin, palakaibigan, at palabiro, datapuwa't ang pagpapatawa niya ay makatotohanan; mayroong mga tao na ang kanilang pagtawa ay hindi makatotohanan at mayroon namang hindi marunong tumawa. Siya ay natural, mapagmahal, subali't makatuwiran at makahulugang tao! Siya ay tigib ng liwanag sa kaisipan, at patuloy sa kanyang layunin sa malawak na disyerto."

---

⁶ Si Saad bin Hisham ay nagtanong kay Aishah tungkol sa asal o ugali ng Sugo (Muhammad ﷺ), kaya siya ay sumagot; "Hindi mo ba binasa ang Qur'an? Si Saad ay sumagot: "Binasa ko". Kaya, siya (Aishah) ay nagsabi: "Katotohanan, ang asal o ugali ng Sugo ng Allah ay ang Qur'an." At-Tabari 23-529

Kinagigiliwan ng Propeta (Muhammad ﷺ) ang madalas na pagtungo at pananatiling mag-isa sa loob ng yungib ng Hira bago siya nahirang bilang Propeta. Siya ay laging nagpapalipas ng maraming gabi roon.

Siya ay hindi nakilahok sa mga gawaing kasinungalingan; kailanman ay hindi siya uminom ng anumang nakalalasing at hindi siya sumamba o yumuyuko sa mga idolo at hindi rin nag-alay ng pagkain o anumang bagay sa mga ito. Siya ay pastol sa kawan ng tupa na pagmamay-ari ng kanyang mga mamamayan. Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: [*“Ang bawa’t Propeta na itinalaga ng Allah ay mga pastol ng kawan ng tupa. Ang kanyang mga kasamahan ay nagtanong: Pati ba ikaw O Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ)?’ Siya ay sumagot; ‘Oo, inalagaan ko ang mga kawan ng tupa ng mga tao ng Makkah”*]. Al-Bukhari

Nang siya ay 40-taong gulang, nakatanggap siya ng banal na kapahayagan isang gabi habang siya ay nasa loob ng yungib ng Hira. Si Aishah, (kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsalaysay: [*Ang unang bagay na tinanggap ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) habang siya ay nasa yungib ng Hira sa Makkah ay nasa anyo ng pangitain na kanyang nakikita sa kanyang panaginip at nagkakatotoo at ito ay malinarw tulad ng bukung-liwayway sa kadiliman ng lupain. Hindi naglaon, ang pagiging mapag-isa ay kinagigiliwan ng Sugo ng Allah. Kaya, siya ay lagi nang nagtungo sa Yungib ng Hira at inilalaan ang panalangin doon para sa maraming bilang ng gabi at nagdadala siya ng pagkain at nagbabalik lamang sa kanyang asawang si Khadijah upang muling kumuha ng pagkain para sa gayon ding pananatili sa yungib*].

Ang katotohanan ay dumating sa kanya habang siya ay nasa loob ng yungib ng Hira. Ang Anghel Jibreel (Gabriel) ay dumating sa kanya at nag-utos sa kanya na, *“Basahin mo!”* Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi, *“Ako ay hindi marunong magbasa.”* Siya ay niyakap ni Anghel Jibreel nang mahigpit hanggang siya ay hindi makahinga at pagkaraan, siya ay binitawan at sinabing: *“O Muhammad! Basahin mo.”* Muli, si Muhammad (ﷺ) ay sumagot: *“Ako ay hindi marunong magbasa.”* Niyakap muli ni Jibreel si Muhammad (ﷺ) sa ikalawang pagkakataon. Pagkaraan, ay inutusang basahin sa ikatlong pagkakataon, nang hindi niya ito binasa, siya ay niyakap nang mahigpit hanggang hindi niya magawang huminga, at pagkaraan ay binitawan at nagsabing: *{(O Muhammad)!Basahin (o bigkasin) mo! Sa Ngalan ng iyong Panginoon na lumikha – lumikha sa tao mula sa isang namuong (kimpal ng) dugo. Basahin (o bigkasin) mo, at ang iyong Panginoon ay Lubos na Mapagbigay..}* [Qur’an-96:1-3]

Siya (Propeta Muhammad ﷺ) ay bumalik kay Khadijah, siya ay nanginginig at nagsabi, *“Balutin mo ako, balutin mo ako.”* Kaya, siya ay binalot ng kumot hanggang ang takot ay naglaho. Pagkaraan, isinalaysay niya ang lahat ng nangyari kay Khadijah, at nagsabi, *“Ako ay nangangamba sa aking sarili na may isang bagay ang maaaring mangyari sa akin.”* Si Khadijah ay sumagot: *“Sa ngalan ng Allah, ikaw ay huwag mangamba. Hindi ka pababayaang ng Allah. Maganda ang pakikitungo mo sa iyong mga kamag-anakan, tumutulong ka sa mga mahihirap at kapus-palad, ikaw ay mapagbigay at mabait sa iyong panauhin. ”*

Dinala ni Khadijah si Muhammad (ﷺ) sa kanyang pinsang si Waraqah. Sa panahong iyon, ito ay isang kristiyano na nagsusulat tungkol sa mga Banal na Kasulatan sa wikang Hebreo. Siya ay matanda na at bulag ang kanyang mga mata. Si Khadijah ay nagsabi sa kanya:

“O aking pinsan! Pakinggan mo ang salaysay ng iyong pamangkin.”
Si Waraqah ay nagtanong, *“O aking pamangkin, ano ba ang iyong nakita?”*

Isinalaysay ng Sugo (Muhammad ﷺ) kung ano ang kanyang nakita sa loob ng yungib. Nang marinig ang gayong salaysay, si Waraqah ay nagsabi.

“Sumpa man sa Allah (Diyos), ito ay ang Anghel Jibreel (Gabriel) na siya ring dumating kay Propeta Musa (Moises). Sana ako ay buhay pa sa panahon na ikaw ay ipagtatabuyan ng iyong mamamayan palabas ng Makkah.” Ang Sugo (Muhammad ﷺ) ay nagtanong, *“Ako ba ay itataboy nila?”* Si Waraqah ay sumagot, *Oo, sinuman ang dumating na may katulad ng dala mo ay pinakikitunguhan nang may karahasan at kalupitan at kung ako ay mananatiling buhay pa sa Araw na iyon, ikaw ay aking ipagtatangol.”*

Nguni't si Waraqa ay hindi nagtagal at namatay. Ang kapahayagan ay huminto pansumandali]. Al-Bukhari

Sa nabanggit na Hadith (salaysay) sa itaas, ang kabanata ng Qur'an, na ito ay simula na ng paghirang kay Muhammad (ﷺ) bilang Propeta. At pagkaraan nito ipinahayag ng Allah ang mga sumusunod na *Ayah* (talata):

{O Ikaw (Muhammad ﷺ) na tinatakpan (ang sarili) ng kasuutan!⁷ (Ikaw ay) bumangon at magbigay ng babala. At ipagbunyi mo ang (papuri ng) iyong Panginoon. At dalisayin mo ang iyong kasuutan!). [Qur'an-74:1-4]

Ang kabanata ng Qur'an sa itaas ay simula sa paghirang kay Muhammad (ﷺ) bilang Sugo ng Allah.

At sa pamamagitan ng kapahayagang ito, ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nagsimulang mag-anyaya sa mga tao sa Islam nang hayagan. Siya ay unang nag-anyaya sa mga tao (sa kanilang lugar). Ang mga iba ay tumanggi at nagmatigas sa dahilang sila ay inaanyayahan sa bagay na bago lamang sa kanilang pandinig.

Ang relihiyon ng Islam ay isang ganap na pamamaraan ng buhay, ito ay tumatalakay sa aspeto ng relihiyon, politika, kabuhayan, lipunan at marami pang iba para sa kapakanan ng sangkatauhan. Karagdagan nito, ang relihiyong Islam ay hindi lamang nanawagan para sa pagsamba sa Allah (Diyos) kundi nag-uutos sa paglayo sa pagsamba sa lahat ng mga idolo, at

---

⁷ Mula sa Sahih Al-Bukhari at Sahih Muslim sa pagsasalaysay ni Abu Salamah na si Jabir bin Abdullah ay nagsabi na narinig niya ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) na nagsasalaysay tungkol sa panahon ng pagpapahayag at ang paraan ng pagpapahayag ng Qur'an sa kanya. Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi: 'Habang ako ay naglalakad, ako ay nakarinig ng isang tinig mula sa langit. Kaya, itinaas ko ang aking paningin sa dakong kalangitan at aking nakita ang dating Anghel na lumapit noon sa akin sa Yungib ng Hira. Siya ay nakaupo sa isang silya sa pagitan ng langit at lupa. Kaya ako ay dagliang lumisang papalayo sa kanya nang dahil sa takot hanggang ako ay madapa. At saka, ako ay bumalik sa aking pamilya at aking sinabi: 'Balutin ninyo ako, balutin ninyo ako.' At binalutan nila ako. Kaya, ang Allah ay nagpahayag, 'O ikaw na nababalutan! Bumangon ka at magbigay babala! Hanggang *Ayah* (talata) na "at lisanin mo ang mga imahen. Pagkaraan nito, ang kapahayagan ay nagsimulang maging matindi at madalas na nagkasunud-sunod."

ipinagbabawal din sa kanila ang mga bagay na kanilang ikinasisiya, subali't ito ay nakasasama; tulad ng pagkaing nagmula sa pagpapatubo at mga nakakalasing, pakikipagtalik sa hindi asawa at ang pagsusugal. Ang Islam ay naghihikayat din sa pagiging makatarungan at pagkapantay-pantay ng bawa't tao, at upang mabatid at matutunan na walang pagkakaiba ang bawa't tao kundi sa kanilang antas ng kabutihan. Sa ganitong patakaran, papaano matatanggap ng mga Quraish (na sila na mga pinakamarangal sa mga Arabo) ay maging pantay sa pakikitungo sa mga alipin! Hindi lamang nila tinanggihan ang Islam nang buong katigasan ng loob, bagkus kanilang sinaktan pa ang Propeta Muhammad (ﷺ) at pinaratangang isang baliw, salamangkero (mahikero) at sinungaling. Maging ang kanyang mga kasamahan ay dumanas ng masidhing parusa at matinding kahirapan.

Sinabi ni Abdullah bin Mas'ud:

[Habang ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nakatayong nagdarasal sa malapit sa Ka'bah, ang isa sa pangkat ng mga Quraish ay nagsabi; 'Nakikita ba ninyo ang taong ito? Ang isa sa inyo ay kumuha at magdala ng dumi at mabahong bituka ng kamelyo mula kay ganoon at kay ganoon, hintayin siya hanggang siya ay magpatirapa at ilagay sa pagitan ng kanyang balikat! Ang pinakamasama sa kanila ay nagkusang gawin ito. At nang nakapagpatirapa nga ang Propeta (ﷺ), inilagay ang mabahong bituka sa pagitan ng balikat ng Propeta (ﷺ), kaya nanatili ang Propeta (ﷺ) sa kanyang pagkapatirapa. Sila ay nagtawanan nang malakas na halos mangatumba sa isa't-isa. Sa pagkakataong iyon, may nagpunta kay Fatimah, (nawa'y kalugdan siya ng Allah) at ibinalita kung ano ang nangyari na noon ay batang maliit pa lamang. Siya ay mabilis na nagtungo sa kinaroroonan ng

Propeta (ﷺ) at inalis ang mabahong bituka sa likod niya at hinarap ang mga Quraish at kanyang isinumpa ang mga ito sa kinatatayuan nila]. Al-Bukhari

Si Munib Al-Azdi ay nagsalaysay: [Nakita ko ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa panahon ng kamangmangan at nagsabi sa mga tao: “Sabihin ninyo na walang ibang diyos na dapat sambahin kundi ang Allah (Nag-iisang Diyos) upang kayo ay magtagumpay. Sa oras na iyon, dinuraan ng mga tao ang kanyang mukha, may bumato ng putik sa kanya, at may mga taong sumumpa sa kanya hanggang sa oras na sila ay abutan ng tanghali. Sa pagkakataong iyon may dumating na batang anak na babae na may dalang lalagyan ng tubig at hinugasan niya ang kanyang mukha at mga kamay at sinabi sa bata; ‘O anak na babae, huwag kang matakot na ang iyong ama ay kanilang hamakin o isadlak sa kahirapan]. Mu’jam Al-Kabeer

Si Abdullah bin Amr Al-As, isang kasamahan ng Propeta (Muhammad ﷺ) ay tinanong, kung ano ang pinakamasamang ginawa ng mga pagano kay Propeta Muhammad (ﷺ), at siya ay nagsabi:

[Nilapitan ng isang pagano ang kinaroroonan ng Propeta (Muhammad ﷺ) habang nagdarasal sa tabi ng Ka’bah at pinilipit ang kanyang damit sa leeg ng Propeta (ﷺ). Mabilis na pinuntahan ni Abu Bakr ang mga ito at saka itinulak na nagsabing : ‘Papatayin mo ba ang isang tao na nagpapahayag na ang Allah ang kanyang Panginoon at ang malinao na tanda ay dumating sa kanya mula sa inyong Panginoon?]. Al-Bukhari

Ang mga pangyayaring ganito ay hindi naging daan upang tumigil ang Propeta (ﷺ) sa kanyang *Da'wah* (pag-anyaya sa Islam). Inanyayahan niya sa Islam ang maraming tribu na nagtungo sa *Makkah* upang magsagawa ng *Hajj* (Pilgrimahe). May mga ibang tao mula sa *Yathrib*, na tinatawag ngayon na *Madinah*, ang naniwala at nagpahayag na siya ay itataguyod at tatangkilikin kung siya ay sasama sa kanila sa *Madinah*. Ipinasama niya si Mus'ab bin Umair (Sumakanya nawa ang kaluguran ng Allah), na siyang nagturo sa kanila tungkol sa Islam. At dahil sa kalupitang dinaranas nila mula sa mga tao sa *Makkah*, tinulutan sila ng Allah na lumikas patungong *Madinah*. Sila ay buong pusong tinanggap ng mga mamamayan ng *Madinah* at ang *Madinah* ang naging kabisera ng Islamikong Estado, at mula sa lugar na ito ang pagpapalaganap ng Islam ay lumaganap.

Ang Propeta (ﷺ) ay nanirahan doon at tinuruan ang mga tao ng pagbasa at pagbigkas ng Qur'an at ng mga Batas ng Islam. Ang mga mamamayan ng *Madinah* ay namangha at napamahal sa ugali ng Propeta (ﷺ). Napamahal sila sa Propeta (ﷺ) nang higit sa pagmamahal nila sa kanilang sarili, sila ay nag-uunahan upang mapagsilbihan at gugulin ang lahat para sa kapakanan ng Propeta (ﷺ). Ang pamayanan ay naging malakas at ang mga tao ay masagana sa kanilang *Iman* (pananampalataya) at sila ay lubhang masayahin. Sa gayong kalagayan, ang mga tao ay natutong magmahal sa kapwa-tao, at ang tunay na kapatiran ay nadarama nila. Ang lahat ng tao ay pantay-pantay; ang mayayaman, ang mararangal at ang mararalita, ang puti at itim, ang arabo at di-arabo, lahat sila ay

pantay sa harap ng relihiyon ng Diyos at walang pagkakaiba sa kanila maliban sa antas ng kabutihan.

Pagkaraang malaman ng Tribung Quraish na ang pagpapalaganap ng Islam ng Propeta (ﷺ) ay lumaganap, sila ay nakilaban sa kanya sa unang labanan (digmaan) ng Islam, at ito ay naganap sa Badr. Ang digmaan na ito ay nangyari sa pagitan ng dalawang panig na hindi magkatulad sa mga paghahanda at sa mga sandata. Ang bilang ng mga Muslim ay 314 samantalang ang mga pagano ay may malakas na sandatahang bilang na 1000. Subali't ibinigay ng Allah ang tagumpay sa Propeta (ﷺ) at sa kanyang mga kasamahan. Pagkatapos ng digmaan na ito, marami pang digmaan ang naganap sa pagitan ng mga Muslim at ng mga pagano. Pagkaraan ng walong taon, ang Propeta (ﷺ) ay nakapaghanda ng hukbong sandatahan na mahigit sa 10,000 (libo) na malalakas. Sa pagkakataong ito, sila ay nagtungo sa *Makkah* at ito ay kanilang sinakop nang walang dumanak na dugo at sa pamamagitan nito, natalo niya ang dating mamamayan niya na nanakit at nagpahirap sa kanya at sa kanyang mga kasamahan sa hindi mailarawang pagmamalupit. Ang taon na ito ay tinawag na '**Taon ng Tagumpay**'.

Ang Dakilang Allah ay nagsabi;
{Kapag dumating ang tulong ng Allah at ang pananakop (bilang tagumpay),⁸ At iyong makikita ang mga tao na nagsisipasok sa relihiyon ng Allah (Islam) nang maramihan,

---

Ang pananakop ng Makkah.⁸

Kaya, luwalhatiin mo ng mga papuri ang iyong Panginoon at hingin mo ang Kanyang kapatawaran. Katotohanan, Siya ay Lagi Nang tumatanggap ng pagsisisi}. [Qur'an-110:1-3]

Pagkatapos ng pananakop, tinipon niyang lahat ang mga mamamayan ng *Makkah* at siya ay nagsabi sa kanila:

["Ano ang inaakala ninyong gagawin ko sa inyo?" Sila ay sumagot: (Alam namin na) ang gagawin mo lang ay ang nakakabuti; ikaw ay mabait na kapatid at mapagbigay at mapagpatawad na pamangkin! Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Humayo kayo – sapagka't kayo ay mga Malaya na]. Al-Baihaqi

Ang kagila-gilalas na pagpapatawad ay naging dahilan kung bakit ang karamihan sa kanila ay yumakap ng Islam. Pagkaraan, ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nagbalik sa *Madinah*. Mga ilang panahon pa, ang Propeta (ﷺ) ay naglayon na magsagawa ng *Hajj*, kaya siya ay nagtungo sa *Makkah* na may kasamang 114,000 na kasamahan. Ang *Hajj* na ito ay tinaguriang '*Pamamaalam na Hajj*' (*Hajjatul Wadaa*), sapagka't ang Propeta (ﷺ) ay hindi muling nakapagsagawa ng *Hajj* at siya ay namatay na pagkaraan ng pagsasagawa nito.

Sa ika-9 araw ng Dhul-Hijjah sa Bundok ng Arafat, ang Propeta (ﷺ) ay nagbigay ng huling sermon. Pagkaraang purihin at dakilain ang Allah, siya ay nagsabi:

[O, aking mamamayan! Makinig kayo sa anumang aking sasabihin sa inyo, sapagka't hindi ko nalalaman kung kayo ay aking makakatagpo pang muli sa pook na ito pagkaraan ng kasalukuyang taong ito. Ipinagbabawal para sa inyo na magpadanak ng dugo ng inyong kapwa o kamkamin (nang di-makatarungan) ang yaman ng

iba sa inyo. Ito ay mga ipinagbabawal tulad ng pagdanak ng dugo sa gayong araw tulad din sa araw na ito at sa gayong buwang tulad nitong bawal (Haram) na buwan at sa gayong ding sagradong lungsod tulad ng sagradong lungsod (ng Makkah at ng mga karatig nito)."

Alalahanin! Lahat ng uri ng gawaing paganismo at kamangmangan ay nasa ilalim ng aking mga paa sa ngayon. Ang dugong paghihiganti ng Araw ng Jahiliyah (Kamangmangan) ay sinugpo. Ang unang paghiling sa dugo ay yaong kay Ibn Rabi'ah bin Harith na pinangalagaan sa tribu ng Saad na kung saan si Hudail ay pinaslang. Ang Riba (patubuan) ay ipinagbabawal, at pasisimulan ko ito sa pamamagitan ng pagpapawalang-saysay sa halaga ng tubo na tatanggapin ni Abbas bin Abdul Muttalib. Katotohanan, ito ay ganap na ipinawalang-saysay."

"O (aking) mamamayan, inyong katakutan ang Allah hinggil sa (inyong pakikitungo sa) mga kababaihan. Katotohanan, kayo ay kumuha mula sa kanila ng isang pangangalaga ng Allah at ginawang pinahihintulutan ang kanilang sarili para sa inyo sa pamamagitan ng Salita ng Allah. Nararapat para sa kanila na inyong igalang (o kilalanin) ang kanilang mga karapatan (bilang asawa) at, huwag kayong gumawa ng mga gawaing di-kaaya-aya na kung ito ay kanilang gagawin, kayo ay may karapatang sila ay inyong parusahan, nguni't hindi nararapat na ito ay humantong sa kalabisan. Kung ang inyong mga asawa ay umiiwas mula sa di-kaaya-ayang gawain at sila ay sadyang matatapat sa inyo, sila ay inyong bihisan at pakainin nang maayos (nang ayon sa inyong mga kakayahan)."

"Katotohanan, aking iniwan sa inyo ang Aklat ng Allah (Qur'an) at ang Sunnah ng Kanyang Sugo (Muhammad ﷺ), na kung ito ay inyong mahigpit (at maingat) na panghawakan (at panindigan) kayo

ay hindi kailanman maliligaw.” O (aking) mga mamamayan, wala nang darating pang Propeta pagkaraan ko, at kayo ay hindi rin naman susundan pa ng isang pamayanang (magsisilbing bilang halimbawa). Kaya aking itinatagubilin sa inyo na sambahin ang inyong Panginoon, magsagawa ng limang ulit na pagdarasal, mag-ayuno sa buwan ng Ramadhan at magbigay ng Zakat mula sa inyong mga yaman nang kusang-loob. Aking itinatagubilin sa inyo na magsagawa ng Hajj (pagdalaw sa sagradong bahay-dalanginan ng inyong Panginoon at kayo ay sumunod sa sinumang namumuno sa inyo, upang sa gayon kayo ay gantimpalaang makapasok sa Paraiso ng inyong Panginoon.”

“At kung sila ay magtanong hinggil sa akin, ano ba ang inyong itutugon?” Sila ay sumagot: “Kami ay sumasaksi (at nagpapahayag) na iyong (lubusang) naihatid ang mensahe (ng Islam) at nagawa mong tuparin ang iyong (tungkulin sa) pagpapalaganap (ng relihiyong Islam).”

Kaya, kanyang itinaas ang kanyang hintuturo sa dakong langit at pagkaraan ay dahan-dahang iginalaw sa dakong harapan ng mga tao habang nagsasabing: “O Allah, (Ikaw) ay saksi.”

Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay namatay sa *Madinah* noong taong 632 CE at inilibing sa *Madinah*. Ang mga Muslim ay nagulat sa kanyang pagkamatay, at ang mga ibang kasamahan niya ay hindi makapaniwala! Si Abu Bakr (Kalugdan nawa siya ng Allah), ay nagbigay ng sermon sa mga Muslim at binasa ang talata ng Qur'an:

{Si Muhammad (ﷺ) ay hindi humigit sa isang Sugo lamang, at tunay (na maraming) mga Sugo ang nangamatay na nauna sa kanya. Kung siya man ay mamatay o masawi, kayo ba ay manunumbalik sa yapak (ng kawalang paniniwala)? At

sinuman ang manumbalik sa kanilang mga yapak (bilang dinaniniwala), kahit katiting man ay walang maidudulot na pinsala sa Allah. At ang Allah ay naggagawad ng gantimpala sa mga mapagpasalamat}. [Qur'an-3:144]

Nang marining ng mga Muslim ang *Ayah* (talata) na ito, sila ay pinaalalahanan sa katotohanan at agad na pinigil ang kanilang lubhang kalungkutan tulad ng itinuro ng Propeta (ﷺ) sa kanila. Ang Propeta (ﷺ) ay nanirahan sa *Makkah* sa loob ng apat napung (40) taon bilang karaniwang tao bago siya hinirang na isang Propeta. Pagkaraan na mahirang siya bilang Propeta, siya ay namalagi ng panibagong labing tatlong (13) taon upang mag-anyaya sa mga tao tungkol sa Kaisahan ng Diyos (*Tawheed*). Pagkatapos siya ay lumikas patungong *Madinah* at nanirahan doon ng sampung (10) taon. Siya (Muhammad ﷺ) ay patuloy na nakatatanggap doon ng kapahayagan o rebelasyon, hanggang ang Qur'an at ang relihiyon ng Islam ay lubos na nabuo.

Si **G. George Bernard Shaw** ay nagbigay ng isang magandang puna at siya ay nagsabi;

“Lagi kong inilalagay ang relihiyon ni Muhammad sa mataas na pagpapahalaga dahil sa kahanga-hangang tataag (at lakas) nito. Ito ang tanging relihiyon para sa akin ang nagtataglay ng malagom na kakayahan sa nagbabagong aspeto ng pamumuhay na nakagagawa ng sariling pang-akit sa baw’t panahon. Aking pinag-aralan si Muhammad-ang kahanga-hangang tao at sa aking palagay siya ay malayo sa pagiging Anti-Kristo. Dapat siyang tawaging Tagapagligtas ng Sangkatauhan. Naniniwala ako na kung ang taong

katulad niya ang gumanap na diktador sa makabagong daigdig, siya ay magtatagumpay sa paglutas ng mga suliranin sa paraang magdadala sa higit pang kailangang kapayapaan at kaligayahan. Aking hinuhulaan na ang relihiyon ni Muhammad (ang Islam) ay tatanggapin sa Europa sa darating na panahon tulad ng pagtanggap ng Europa sa ngayon.⁹

Ang Paglalarawan sa Propeta (Muhammad ﷺ)

Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay isang kahanga-hangang tao, na pinarangalan ng bawa't taong makakita sa kanya. Ang kanyang mukha ay maliwanag na tulad ng kabilugan ng buwan. Siya ay may katamtamang taas, hindi lubhang mataas at hindi rin naman maliit. Ang kanyang ulo at noo ay bahagyang malaki at ang buhok ay bahagyang kulot at hindi hinahayaang humaba nang lagpas sa kanyang tainga sa anumang panahon. Ang kanyang kutis ay namumulang rosas. Ang kanyang mga kilay ay likas na maayos at hindi

---

⁹ Encyclopedia of Seerah, for Afdalul Rahman.

magkarugtong. Mayroong ugat sa gitna ng kanyang mga kilay na lumilitaw kapag siya ay nagagalit. Ang kanyang ilong ay matangos at may nakabibighaning kislap at bahagyang mataas ang pinakatulay nito. Siya ay may bigote at may balbas na makapal at ang mga pisngi ay malambot. Ang bibig ay bahagyang malaki at ang mga ngipin ay may konting siwang sa gitna ng bawa't isa. Ang kanyang batok ay tulad ng isang manika sa kaputian. Ang katawan ay katamtaman sa laki at siya ay malakas. Ang kanyang dibdib at tiyan ay magkapantay sa sukat. Ang mga hugpong ng kanyang katawan ay malalaki. Ang kanyang balat ay maputi. May buhok siya mula sa buto ng kanyang dibdib hanggang sa puson. Wala siyang balahibo sa dibdib, nguni't mabalahibo ang kanyang mga kamay at balikat. Malaki ang kanyang kamao at ang kanyang mga palad. Ang kanyang mga kamay at mga paa ay bahagyang maikli at ang kanyang mga daliri ay katamtaman ang mga haba. Ang kanyang mga paa ay pantay at makinis at dahil sa kakinisan hindi naiipon ang tubig sa mga ito. Mahahaba ang kanyang mga hakbang, nguni't magandang kumilos, itataas niya ang kanyang mga paa at hindi kinakaladkad. Kung siya ay lumingon, lahat ng kanyang katawan ay isinasama sa paglingon (na salungat sa isang taong hindi magandang tumindig na ang leeg at ulo lang ang inililingon). Ibinababa ang kanyang tingin sa lahat ng oras at mas madalas siyang tumingin sa ibaba kaysa sa pagtingin niya sa langit. Kadalasan na siya ay susulyap lamang sa mga bagay (kaysa tumitig nang maigi na hindi nararapat). Siya ay laging nauunang bumabati bago siya babatiin ng iba.

May nagtanong kay Hind,

[Paano ang paraan ng kanyang pagsasalita? Si Hind ay nagsabi: 'Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay mukhang malungkot lagi, dahil sa kanyang pag-iisip nang malalim. Hindi siya nagpapahinga ng lubos at hindi magsasalita kung hindi kinakailangan. Kapag siya ay nagsasalita, ang una at katapusan ng kanyang pagsasalita ay 'sa Ngalan ng Allah'. Maliwanag siyang magsalita at makahulugan, maikli at tamang pangungusap lamang. Ang kanyang mga salita ay matibay at walang makababakli sa mga ito. Siya ay napakabait at mapagmahal. Hindi pa siya nanghamak at nang-alipusta ng ibang tao. Siya ay mapagpasalamat sa lahat ng anumang ipinagkakaloob na biyaya sa kanya ng Allah, kahit na ito ay napakaliit na bagay, at hindi minamaliit ang anuman. Hindi namintas ng anumang pagkain na tinikman niya at hindi rin naman labis ang pagpuri. Kailanman ay hindi pa siya nanlumo o nabalisa sa makamundong bagay. Siya ay nagagalit nang husto kung may isang taong hinahamak. At hindi nawawala ang kanyang galit hanggang hindi naibabalik ang karapatan ng taong hinamak. Nguni't hindi siya nagagalit kung siya ang hinahamak at hindi siya naghihiganti. Kung siya ay nakaturo, lahat ng kanyang kamay ay buong-buo na nakaturo ; at kung siya ay nabibigla, ang kanyang kamay ay gumagalaw. Kung ang Propeta (ﷺ) ay nagsasalita, hahapustin niyang bahagya ng kanyang kaliwang hintuturo ang kanyang kanang palad. Kung siya ay galit, ibabaling niya ang kanyang mukha at kung siya ay nasisiyahan, ibababa niya ang kanyang paningin. Ang lahat ng kanyang pagtawa ay idinadaan sa pagngiti. At kung siya ay ngumingiti, lumilitaw ang kanyang mga ngipin na tila perlas ng ulang-yelo"].

Si Al-Hasan ay nagsabi:

[Matagal kong hindi inilarawan kay Al-Husain (ang Propeta ﷺ), subali't naitanong na niya sa kanyang ama na si Ali ang tungkol

dito'. Si Al-Husain ay nagsabi; 'Tinanong ko ang aking ama kung paano pumasok ang Propeta (ﷺ) sa kanyang pamilya, at kung papaano sila iniiwan at ano ang kanyang pag-uugali sa kabuuan.' Dagdag pa ni Al-Husain: 'Tinanong ko rin ang aking ama kung paano ginugugol ng Propeta (ﷺ) ang kanyang panahon sa kanilang pamamahay at kung papaano niya hinahati-hati ang kanyang oras.' Ang kanyang ama ay sumagot; 'Hinahati niya ang kanyang panahon sa tatlong bahagi; ang unang bahagi ay para sa paglilingkod sa Allah, ang iba ay para sa kanyang pamilya at ang pangatlong bahagi ay hinahati niya para sa kanyang sarili at sa mga tao. Hindi siya naglilihim o nagtatago ng anumang pangaral at pamamatnubay mula sa kanila. Gugugulin niya ang panahon na iniukol niya para sa Ummah (pamayanan) sa pagbibigay ng mga bagay ng kailangan ng mga tao sang-ayon sa katayuan nila sa pananampalataya. Ginagawa niyang abala ang mga tao sa pagtuturo sa kanila ng bagay na ikabubuti nila at para sa pamayanan at sinasabi niya ang nararapat sa kanila. At sasabihin sa kanila; 'Kung sinuman ang narito ngayon dapat nilang iparating (kung anuman ang kanilang natutuhan) sa mga wala rito o ang mga lumiban, at ipaalam sa akin kung ano ang mga pangangailangan ng mga hindi nakadalo sa ating pagtitipon, dahil; 'Sinuman ang nagparating sa kinauukulan ng kalagayan ng isang tao, pagtitibayin siya ng Allah sa tulay (na nasa ibabaw ng Impiyerno) sa Araw ng Pagbabangong Muli"'].

Isinalaysay pa ni Al-Husain:

[Tinanong ko ang aking ama tungkol sa kaugalian ng Propeta (ﷺ) sa labas ng kanyang pamamahay?' Sinabi niya; 'Iniingatan niya ang kanyang dila (sa mga walang kubuluhang pananalita) at nagbibigay ng tapat na payo at magagandang pananalita upang

mapakinabangan at mapagkaisa ang mga tao. Binibigyan niya ng karangalan ang mga taong mapagbigay, mababait at ang mga mararangal sa lipon ng mga tao at binibigyan niya ng tungkulin ang bawâ't isa sa kanilang samahan. Nagbibigay ng paalala sa gawaing masama at iniingatan ang sarili mula sa mga ito, bagaman hindi niya ipinakikita sa kanyang mukha ang magkunot-noo sa mga tao. Tinatanong niya ang kapakanan at kalagayan ng mga tao at inuutusan sila sa gawaing kabutihan at pinagbabawalan sa gawaing kasamaan. Siya ay mahinahon sa lahat ng kanyang mga gatwain. Hindi niya pinalalampas ang pagkakataon sa pagpapaala-ala sa kanyang mga kasamahan at nagbibigay ng matapat na pangaral. Siya ay laging handa sa lahat ng mga suliranin at ipinagtatangol niya ang katotohanan at siya ay maayos at hindi nagpapabaya. Ang mga taong laging malapit sa kanya ay yaong pinakamabuti sa kanilang pamayanan. Ang pinakamabuting kasamahan ay siyang nag-aalay at naghahandog ng mga magagandang payo. At ang pinakamataas na katayuan sa kanyang mga kasamahan ay ang laging tumutulong at umaalalay sa kanya sa pinakamabuting paraan”].

Karagdagan pa rito, si Al-Husain (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: [Tinanong ko din ang aking ama kung paano makihalubilo ang Propeta (ﷺ) sa kanyang pakikipag-usap (sa mga tao), at sinabi sa akin: ” Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay hindi mauupo at hindi tatayo kung hindi binabanggit ang Ngalan ng Allah. Ipinagbabawal niyang magtalaga ang sinumang tao ng alinmang lugar na ituturing nito bilang sarili niyang lugar. Siya ay mauupo kung saan siya makatagpo ng lugar na maaari niyang upuan. At ganoon din ang kanyang payo sa iba, sa pagpasok sa isang pagtitipon. Ibinabahagi niya ng pantay ang kanyang oras para sa kanyang mga kasamahan. Sinuman ang nakaupong malapit sa

Propeta (ﷺ) ay mag-aakalang ito ang pinakamahalaga at pinakamamahal ng Propeta (ﷺ). Kung mayroong taong lumapit at humingi ng tulong sa kanya, hindi niya paaalisin ito kaagad, subali't hahayaan niyang matapos ang kanyang kahilingan at hihintayin niyang umalis nang sariling kusa. At hindi hinahayaan ng Propeta (ﷺ) na umalis ang isang nangangailangan na walang dala-dalang pauwi, at bibigyan niya ng magandang pananalita kung sakali't hindi naibigay ang kahilingan nito. May bukas na puso at bukas na kamay ang Propeta (ﷺ). Siya ay itinuturing na mabait at mapagmahal na ama ng bawa't isa ; lahat ng tao ay pantay-pantay sa kanya. Ang kanyang pakikipag-ugnayan ay ugnayang nauukol sa kaalaman, pagtitiyaga, pagpapaumanhin, kababaang-loob at ng pagtitiwala. Walang sinuman ang magtataas ng tinig sa harap ng Propeta (ﷺ). Walang magsasalitang masama at laban sa ibang kasama sa harap ng Propeta (ﷺ). Ang lahat ng mga kasamahan niya sa pagtitipon ay pinakikitunguhan nang may pagpapakumbaba sa bawa't isa, iginagalang nila ang mga matatanda at mababait sila sa mga kabataan at ganoon din ang paggalang sa mga taong dumadalaw na hindi niya kakilala”].

Sinabi pa ni Al-Husain (Kalugdan nawa siya ng Allah):

[Tinanong ko ang aking ama tungkol sa pag-uugali ng Propeta Muhammad (ﷺ) sa kanyang pakikipag-usap at pakikihalubilo sa mga tao, at sinabi sa akin ; Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay laging masayahin. Siya ay pinakamabait at mapagmahal. Hindi naging magaspang ang pag-uugali kailanman. Hindi pa siya nagtaas ng tinig (o nanigaw) sa publiko o gumamit ng masamang salita. Hindi pa siya nagsalita ng laban sa kahit kaninuman sa talikuran. Hindi siya pumupuri ng labis. Hindi pa siya nanghiya ng sinuman. Siya ay umitwas sa tatlong bagay ; ang pakikipagtalo, labis na pagsasalita at

hindi nakikialam sa bagay na walang halaga para sa kanya. Iniiwasan din niya ang tatlong bagay ; hindi pa nagsalita ng masama laban sa sinuman, hindi pa siya nanlibak o nangutya ng sinuman at hindi siya nagsasalita ng panunumbat sa harap ng sinuman o kaya ay namintas ng sinuman. Siya ay nagsasalita lamang nang may hangaring mabigyan siya ng pagpapala ng Allah. Kapag siya ay magsalita, ang kanyang mga kasamahan ay nakababa ang paningin sa dakong ibaba (ng lupa) (bilang paggalang at pakikinig) na tila ang ibon ay lumapag sa kanilang mga ulo. Kung ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay huminto sa pagsasalita, doon pa lamang magsisimulang magsalita ang kanyang mga kasamahan. Hindi sila nagtatalo sa harap niya. Kung ang isang kasamahan ay magsalita ang lahat ay makikinig hanggang hindi matatapos ang kanyang sinasabi. Ang mga naunang kasamahan ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ang siyang may lakas ng loob na magsalita sa harap ng Propeta (ﷺ)".

Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagpakita ng lubhang pagtitiis kapag siya ay nakinig sa isang dayuhan na nahihirapang bumigkas ng salita. Hindi siya magtatanong sa nagsasalita hanggang hindi natatapos ang pananalita nito. Katotohanan, inuutusan niya ang kanyang mga kasamahan na tulungan ang tao na humihingi ng tulong. Hindi niya aabalihin o patitigilin ang isang nagsasalita hanggang hindi ito mismo ang huminto sa pagsasalita o kaya ay tumatayo upang umaalis"]. Al-Baihaqi

Ang Mga Pag-uugali at Mga Katangian ng Propeta (ﷺ)

1. Ang Matatag na Kaisipan: Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagtataglay ng isang napakahusay, ganap at matatag na kaisipan.

Si Qadhi Iyad (Kahabagan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

“Ang kanyang matatag na kaisipan ay naging malinaw kapag iyong nabasa ang kanyang talambuhay at iyong nauunawaan ang kanyang mga gawain, ang kanyang makahulugan at malawak na mga salita at pahayag, ang kanyang ugali at asal, at kanyang moral na kilos, ang kanyang kaalaman sa Tawrah ni Musa (Torah ni Moises) at Injeel ni Isa (Ebanghelyo ni Hesus) at sa ibang Banal na Kasulatan at ang kanyang kaalaman sa mga pananalita ng mga matatalino, at ang kaalaman sa mga kasaysayan ng mga nagdaang kabihasnang mga bansa at ang kanyang kakayahang magpakita ng halimbawa at

magpatupad ng mga panukala at wastong galaw ng damdamin. Siya ang huwaran at halimbawa na maaaring makapag-ugnay sa kanyang mga mamamayan sa lahat ng sangay ng karunungan; mga gawang pagsamba, sa larangan ng panggagamot, batas ng pamana, angkan, at maging sa iba pang paksa. Nababatid niya at natutuhan ang lahat ng mga ito na hindi nagbabasa o sumusuri sa mga Banal Na Kasulatan ng mga naunang lahi at hindi nakisalamuha sa mga iskolar. Si Propeta Muhammad (ﷺ) ay hindi marunong bumasa at sumulat at wala siyang pormal na pag-aaral at walang kaalaman sa mga nabanggit sa itaas noong mga panahong iyon bago siya itinakda bilang Sugo at Propeta ng Allah. Ang Propeta Muhammad (ﷺ) ay matalino sa abot ng kakayahang pangkaisipan. Ang Dakilang Allah ay nagpahayag sa kanya ng mga ilang pangyayaring naganap sa nagdaang panahon at mga pangyayaring magaganap sa darating na panahon. Ito ang palatandaan na ang Kapangyarihan at Kautusan ay pag-aari ng Allah, at Siya ang nakapangyayari at may kakayanan sa lahat ng bagay.”¹⁰

2. Ang Paggawa ng Mga Mabubuting Bagay Para sa Kasiyahan ng Allah: Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay laging gumagawa ng mga kabutihan upang hanapin ang lugod at kasiyahan ng Dakilang Allah. Sa kabila ng mga pang-aalipusta at pang-aabuso na kanyang naranasan nang siya ay mag-anyaya at manawagan sa mga tao tungo sa Islam siya ay lubhang matiisin at pinasan niya nang buong katatagan ang lahat ng pasakit na ginawa sa kanya, at umasa para sa gantimpalang ipagkakaloob sa kanya ng Dakilang Allah.

---

¹⁰ Qadhi Iyad, 'Al-Shifa bita'reefi Hoquqil Mustafa',

Si Abdullah bin Mas`uod (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nakakatulad ng (isa ring) propeta na sinaktan ng kanyang mga mamamayan. Hinaplos niya ang tumutulong dugo sa kanyang mukha at nagsabi: 'O Allah! Patawarin Mo ang aking mga mamamayan, sapagka't hindi nila nababatid!] Al-Bukhari

Si Jundub bin Sufyan (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi na ang daliri ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagdurugo sa isa sa mga labanan, at siya ay nagsabi:

[“Ikaw ay isa lamang daliring nagdurugo na dumanas ng hapdi at sakit nang dahil sa (pakikipaglaban at pagtataguyod sa) Landas ng Allah”]. Al-Bukhari

3. Ang Katapatan: Ang Propeta (ﷺ) ay tapat sa lahat ng kanyang mga gawain, tulad ng pag-uutos sa kanya ng Allah.

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{Sabihin mo (O Muhammad ﷺ) Katotohanan, ang aking pagdarasal, ang aking pag-aalay, ang aking pamumuhay at ang aking kamatayan ay (nakalaan) para sa Allah lamang, ang Panginoon ng lahat ng mga nilikha. Siya ay walang katambal. At dahil dito, ako ay napag-utusan, at ako ay nangunguna sa pagiging Muslim}. [Qur'an-6:162-163]

4. Ang Kagandahang Moral (Asal at ugali), at Mabuting Pakikitungo: Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay buhay na halimbawa para sa lahat ng tao upang pamarisan. Ang kanyang asawang si Aishah, ay tinanong tungkol sa kanyang pag-uugali at siya ay nagsabi:

[Ang kanyang pag-uugali ay ang Qur'an]. Muslim

Sa pahayag na ito, ito ay nangangahulugan na ang Propeta (ﷺ) ay sumusunod sa mga batas at kautusan ng Qur'an at umiiwas mula sa mga pagbabawal nito. Tinutupad niya ang mga mabubuting gawain na binanggit dito. Ang Propeta Muhammad (ﷺ) ay nagsabi:

["Ako ay isinugo ng Allah upang bigyang kaganapan ang kagandahang-asal at upang gumawa ng mga gawaing mabuti"]. Al-Bukhari at Ahmad

Ang Dakilang Allah batay sa Banal na Qur'an ay naglarawan kay Propeta Muhammad (ﷺ) at nagsabing:

{At katotohanan, ikaw (O Muhammad) ay nasa ipinagkakapuring antas (huwaran) ng kagandahang-asal (at ugali)}. [Qur'an-68:4]

Si Anas bin Malik (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay naglingkod sa Propeta (Muhammad ﷺ) sa loob ng sampung taon. Siya ay kasama sa araw-araw, sa panahon ng mga paglalakbay at nang siya ay manirahan sa lungsod ng *Madinah*. Sa buong panahong ito, nabatid niya ang tunay na ugali at asal ng Propeta (Muhammad ﷺ). Sinabi niya: *[Ang Propeta (ﷺ) ay hindi sumumpa kahit kaninuman, ni hindi siya naging marahas, ni hindi niya sinusumpa ang sinuman. Kapag sinabihan niya ang sinuman, siya ay magsasabi lamang ng: 'Ano bang nangyayari sa kanya, nawa'y ang alikabok ay itapon sa kanyang mukha]. Al-Bukhari*

5. Ang Paggalang, Pitagan at Kabutihang-asal: Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nagpapakita ng magandang asal at

paggalang sa lahat, maging sa mga bata. [Minsan, ang Propeta (ﷺ) ay nasa isang pagtitipon, isang inumin ang dinala sa Propeta (ﷺ) at siya ay uminom mula rito. Sa kanyang gawing kanan ay may isang batang lalaki at sa kanyang gawing kaliwa ay naroroon ang pangkat ng mga matatandang lalaki. Naramdaman niya ang damdamin ng paggalang sa mga matatanda, at hindi rin niya nais na saktan ang damdamin ng bata, kaya tinanong niya ang batang lalaki: *“Pahihintulutan mo ba kung ibibigay ko ang inumin sa kanila?”* Ang batang lalaki ay nagsabi: *‘O Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ)! Sa Ngalan ng Allah! Hindi ko nais ang sinuman na uminom mula sa lugar na pinag-inuman mo. Ito ay aking bahagi (karapatan) (nang dahil sa pagkakaupo ko sa iyong kanan).’* Magkagayon, ipinagkaloob ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa batang lalaki ang inumin]. Al-Bukhari

6. Ang Pagmamahal Para sa Pagbabago at Magandang Ugnayan: Saan mang kalagayan na kinakailangan ang magandang ugnayan, ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay maagap sa pagsasaayos nito. Minsan, nang marinig niya ang mga mamamayan ng *Quba’* ay nag-aaway sa isa't isa tungkol sa isang bagay, ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi:

[“Halina kayo at ating ayusin ang pangyayari at siya ay gumawa ng kapayapaan sa pagitan nila”]. Al-Bukhari

7. Ang Panghihikayat Para sa Kabutihan at Pagbabawal sa Kasamaan: Kapag nakakita ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ng isang gawaing ipinagbawal ng Islam, ipaaalala niya ito sa paraaang kalugud-lugod. Si Abdullah bin Abbas (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: Nakita ng Sugo ng Allah

(Muhammad ﷺ) ang isang lalaki na may suot na gintong singsing, kaya nilapitan niya, inalis ito, itinaapon at pagkaraan, ay nagsabi na:

[“Nais ba ng isa sa inyo na humanap ng isang nagliliyab na uling at ilagay ito sa kanyang kamay?!” Nang ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay lumisan, ang lalaki ay pinagsabihan ng isa: Bakit hindi mo kuning muli ang iyong singsing! Maaari mong pakinabangan ito (o ipagbili mo ito). Ang lalaki ay sumagot: Hindi! Sa Ngalan ng Allah! Hindi ko kailanman magagawang pulutin iyon (ang singsing) pagkaraang itapon ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ)]. Muslim

Si Abu Said Al-Kudri ay nagsabi:

[Narinig ko ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) na nagsabing: “Sinuman ang nakakita ng masamang gawin, hayaang baguhin ito sa pamamagitan ng kanyang kamay at kung hindi niya magagawang baguhin ito, (maaari niyanggawin ito) sa pamamagitan ng kanyang dila, at kung hindi niya ito magagawa, hayaan niyang kamuhian ang gawaing ito sa kanyang puso”]. Muslim

8. Ang Pagmamahal sa Kalinisan: Dumaan ang isang kasamahan ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) habang siya ay wala sa malinis na kalagayan. Binati niya ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ), ngunit, hindi ibinalik ang pagbati sa kanya hanggang ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay makapagsagawa ng Wudu' (paglilinis) at siya ay humingi ng paumanhin na nagsabing: *“Hindi ko nais na banggitin ang Ngalan ng Allah habang ako ay wala sa malinis na kalagayan”*. Sahih An-Nasai at Ibn Khuzaimah

9. Ang Pangangalaga at Pag-iingat sa Kanyang Pananalita:

[Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay laging masigasig sa pag-aalala sa Allah at siya ay hindi nagsasalita nang walang kabuluhan. Pinahahaba niya ang kanyang pagdarasal at pinaiikli ang kanyang mga sermon, at hindi siya nagkakait upang tumulong at pinangangalagaan niya ang pangangailangan ng mga mararalita, kapus-palad at balo]. Ibn Hibban

10. Ang Pangunguna sa Mga Gawaing Pagsamba: Si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi na ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay laging nagdarasal sa gabi hanggang ang kanyang mga paa ay mamaga.

Si Aishah ay nagsabi: *[Bakit kailangang gawin mo ito, O Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ), samantalang ang iyong mga nakaraan at susunod pang mga kasalanan ay napatawad na ng Allah?]*

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: *“Hindi ba ako dapat na maging mapagpasalamat bilang alipin (ng Allah)?”]. Al-Bukhari*

11. Ang Kahinahunan at Pagatitimpi: Minsan, ang ilan sa mga kasamahan ay nagtungo kay Propeta Muhammad (ﷺ) at dumadaing tungkol sa isang tribu ng mga Daws na tumangging yumakap sa Islam, at nakiusap sa kanya na sila (ang mga Daws) ay kanyang isumpa. Nguni't itinaas ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ang kanyang mga kamay at nagsabi: *[“O Allah! Patnubayan Mo ang tribu ng Daws at dalhin sila (sa Islam)!”]. Al-Bukhari at Muslim*

12. **Ang Kaaya-ayang Anyo:** Ang mga kasamahan ay nakababatid na ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ang siyang pinakamaganda sa lahat ng tao. Ang isa sa kanila ay nagsabi: *[Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay isang taong taglay ang katamtamang taas. Ang kanyang mga balikat ay malalapad. Ang kanyang buhok ay abot hanggang tainga. Minsan, siya ay aking nakitang nakasuot ng kulay pulang damit; kailanman ay wala pa akong nakitang bagay na higit na maganda kaysa sa kanya].* Al-Bukhari

13. **Ang Kawalan ng Interes sa Makamundong Bagay:** Maraming halimbawa sa buhay ng Propeta (Muhammad ﷺ) ang nagpatunay na siya ay walang interes sa kasiyahan ng mundong ito.

Si Abdullah bin Mas`uod ay nagsabi: *[Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay natulog sa banig (na yari sa balat ng palmera) at may mga bakas sa kanyang mga tagiliran (sanhi ng katigasan ng banig na kanyang hinihigaan). Kami ay nagsabi: 'O Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ), dapat ba kaming gumawa ng higaan para sa iyo?' Siya ay sumagot: 'Ano ba ang maaari kong gawin sa mundong ito? Ako ay katulad lamang ng isang naglalakbay na sumakay sa isang hayop, pagkaraan, ay huminto sandali upang sumilong at mamahinga sa ilalim ng punongkahoy, at pagkaraan ito ay nilisan at muling nagpatuloy sa paglalakbay].* At-Tirmidhi

Si Amr bin Al-Harith (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi na:

[Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay hindi nag-iwan ng isang Dirham or Dinar, o kaya ay isang aliping lalaki o babae nang siya ay

pumanaw. Ang iniwan lamang niya ay isang puting mola, ang kanyang sandalyas at kapisasong lupa na kanyang inihabilin para sa Sadaqah (kawanggawa)]. Al-Bukhari

14. Ang Pagmamahal sa Kapwa: Si Sahl bin Saad ay nagsabi: Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay may pagmamahal o pangangalaga para sa mga nakapaligid sa kanya:

[May isang babae ang nagbigay sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ng isang Burdah (damit pangbalabal). Ang Propeta (ﷺ) ay nagtanong sa kanyang mga kasamahan: 'Alam ba ninyo kung ano ang Burdah?' Sila ay sumagot, 'Opo, O Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ)! Ito ay isang kapisasong hinabing tela (na tulad ng balabal). Ang babae ay sumagot: 'O Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ)! Aking hinabi itong balabal na ito mula sa aking sariling mga kamay para ito ay iyong maisuot.' Kaya, ito ay kinuha ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ), sapagka't ito ay sadyang kailangan niya. Nang ilang sandali pa, ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay lumabas mula sa kanyang tahanan na nakasuot ito sa kanya, at ang isang kasamahan niya ay nagsabi sa kanya: 'O Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ)! Ipagkaloob mo sa akin ang balabal na iyan para isuot ko!' Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi 'Oo.' Siya ay umupo nang sandali, at nagtungong pabalik sa kanyang tahanan, itinupi niya ito at ibinigay sa taong humiling nito. Pinagsabihan ng mga ibang kasamahan ang taong ito at nagsabing: 'Hindi nararapat sa iyo na hingin mo ang kanyang balabal lalo na kung nalalaman mo na hindi niya tinatanggi ang sinuman o hindi niya pinaalis ang sinuman na walang dala! Ang lalaki ay sumagot: 'Sa Ngalan ng Allah! Hiningi ko lamang ito sa kanya, sapagka't nais kong (ang balabal na) ito ang ibalot sa akin kapag ako ay namatay.' Si Sahl, ang tagapagsalaysay ng Hadith na ito ay nagsabi: 'Ang balabal na ito ay

siyang ginamit bilang damit para sa taong iyon nang siya ay namatay]. Al-Bukhari

15. Ang Matibay na Pananampalataya at Pagtitiwala sa Allah: Bagaman ang Propeta (Muhammad ﷺ) at kanyang mga kasamahan ay dumanas ng matinding pagsubok mula sa mga di-naniniwala, sila ay lagi niyang pinaaalalahanan na ang mabuting wakas (o bunga) ay para sa mga naniniwalang Muslim. At ang kapahintulutan ng Allah ang mangingibabaw. [Nang si Abu Bakr at ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nagtago sa yungib pagkaraang lumayo sa kanilang mga pamamahay upang lumikas patungong Madinah, ang mga di-naniniwala ay nagpadala ng mga tagamanman upang sila ay hanapin. Sila ay nagtago sa yungib na halos makita ni Abu Bakr ang kanilang mga paa. Si Abu Bakr ay nagsabi: “O Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ)! Sinuman sa kanila ang tumingin sa ibaba ng kanilang mga paa ay katiyakang tayo ay kanilang makikita!’ Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi: ‘O Abu Bakr! Ano ang palagay mong (mangyayari) sa dalawa na ang ikatlo sa kanila ay ang Dakilang Allah?’]. Muslim

16. Ang Kabaitan at Habag: [Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay siyang pinakamabait na tao, at ito ay sadyang makikita sa kanyang pakikitungo sa mga bata. ‘Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsagawa ng Salah (pagdarasal) habang kilik-kilik niya ang isang batang babae na ang pangalan ay Umamah, ang anak na babae ni Abul As. Kapag siya ay yumuko, inilalagay niya ito sa lapag, at kapag siya ay tumayo, kinikilik niyang muli ito]. Al-Bukhari

17. Ang Mga Bagay na Ginawang Simple at Magaan: Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay lagi nang ginagawang magaan ang mga bagay. Siya ay nagsabi:

[“Ako ay nagsimulang magdasal nang may layuning pahabain ito, nguni’t nang marinig ko ang iyak ng isang bata, aking ginawang maikli ang pagdarasal, sapagka’t nalalaman ko na ang ina ng batang iyon ay mahihirapan mula sa kanyang mga pag-iyak!”]. Al-Bukhari

18. Ang Takot sa Allah, Pagiging Maingat sa Paglabag ng Kanyang mga Hangganan at Debosyon:

Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi:

[“Minsan, nang ako ay bumalik sa aking mag-anak, ako ay nakakita ng isang butil ng (bunga ng) datiles sa aking higaan. Akin sanang pupulutin ito upang kainin; nguni’t ako ay nangangamba na baka ito ay mula sa kawanggawa, kaya, ito ay muli kong ibinalik (sa kinalalagyan nito)”]. Al-Bukhari

19. Ang Paggugol Nang Bukas-palad: Si Anas bin Malik (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Kailanman, ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay hindi hinihingan ng anumang bagay kapag ang isang tao ay yumakap sa Islam, maliban na siya (ang taong ito) ay kanyang pagkakalooban ng anumang hiniling nito. Isang lalaki ang lumapit kay Propeta Muhammad (ﷺ) at binigyan niya ito ng isang kawan ng tupa na nanginginain sa pagitan ng dalawang bundok. At ang lalaki ay bumalik sa kanyang mga mamamayan at nagbalita: ‘O aking mamamayan, tinanggap ko ang Islam! Binigyan ako ni (Propeta) Muhammad (ﷺ) nang labis-labis, (siya ay) katulad ng isang taong walang takot sa kahirapan]. Muslim

Si Ibn Abbas ay nagsabi:

[Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay siyang pinakamapagbigay sa lahat ng tao. Siya ang pinakamapagbigay sa buwan ng Ramadhan nang makatagpo niya ang Anghel Jibreel (Gabriel); nakakatagpo niya bawa't gabi upang siya ay sanayin at repasuhin ang Quran para sa kanya. Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay lubhang mapagbigay, na halos higit na mabilis kaysa sa mabilis na hangin (para sa kawanggawa)]” Al-Bukhari

Si Abu Dhar ay nagsabi: Ako ay naglalakad kasama ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa distrito ng Madinah at kami ay humarap sa bundok ng Uhud; ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nagsabi:

[“O Abu Dhar”, ako ay nagsabi: Narito ako O Sugo ng Allah. Siya ay nagsabi: “Hindi ako nalulugod na magkaroon ng halaga ng gintong katumbas ng Bundok ng Uhud hanggang ito ay maigugol ko at ipamahagi (para sa lugod ng Allah) sa loob ng isang gabi o sa loob ng tatlong gabi. Itatago ko ang isang pirasong pilak upang tulungan yaong mga taong baon sa pagkakautang”]. Al-Bukhari

Si Jabir bin Abdullah ay nagsabi:

[Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay hindi tumatangging magbigay sa iba para sa anumang bagay na kanyang pag-aari, kung ito ay hihilingin sa kanya]. Al-Bukhari

20. Ang Pakikipagtulungan: Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay hindi isang hari na nag-uutos sa kanyang mga tagasunod upang isagawa ang kanyang mga tagubilin. Lagi niyang isinasagawa ang sariling gawain at tumutulong sa iba sa mga

gawaing pangkalahatan. Si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi na, minsan siya ay tinanong tungkol sa pag-uugali ng Propeta (ﷺ) sa kanyang pamilya. Siya ay nagsabi: *[Siya ay tumutulong sa miyembro ng kanyang pamilya sa mga gawaing bahay; nguni't kapag ang tawag ng Salah ay kanyang marinig, siya ay aalis upang magdasal].* Al-Bukhari

Si Al-Bara bin Azib (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: *[Nakita ko ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa Araw ng Digmaan sa Kanal (Trench) na may dalang marumi (na galing sa hinukay) hanggang ang dumi ay kumalat sa kanyang dibdib].* Al-Bukhari

21. Ang Makatotohanan: Ang masamang ugali at katangian na lubhang kinasusuklam ng Propeta (Muhammad ﷺ) ay ang pagsisinungaling. Si Aishah (kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi na:

[Ang masamang ugali at katangian na lubhang kinamumuhian ng Propeta (Muhammad ﷺ) ay ang pagsisinunaling. Ang isang taong nagsisinungaling sa harap ng Propeta (ﷺ) ay kanyang pangangaralan laban dito hanggang ito ay kanyang mabatid na ito ay nagsisi]. At-Tirmidhi

Maging ang kanyang mga kaaway ay nagpatunay sa kanyang pagiging makatotohanan. Si Abu Jahl ay isa sa kanyang mahigpit na kaaway ay nagsabi:

[O Muhammad (ﷺ)! Hindi ko sinasabi na ikaw ay sinungaling! Itinatakwil ko lamang ang anumang dinala mong (mensahe) at kung ano ang iyong ipinag-aanyaya sa mga tao].

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{Aming nababatid (O Muhammad ﷺ) ang kalungkutang dulot ng kanilang mga (masasamang) pananalita laban sa iyo, (nguni't) hindi ikaw ang kanilang itinatakwil, kundi ang mga talata (ng Qur'an) ng Allah ang itinatakwil ng mga mapaggawa ng kamalian)}. [Qur'an-6:33]

22. Ginagawang Magaan ang Mga Itinakdang Hangganang Kautusan ng Allah: Si A'ishah (Kalugdan nawa siya ng Allah), ay nagsabi:

[Kung ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay binigyan ng karapatang pumili sa pagitan ng dalawang bagay, kanyang pinipili ang pinakamadali (pinakamagaan) sa dalawa kung ito ay hindi isang gawaing makasalanan. Sapagka't kung ito ay isang makasalanang gawain, katiyakang siya ang pinakamalayo mula sa gawaing ito. Sa Ngalan ng Allah! Hindi siya naghiganti para sa kanyang sarili. Siya ay nagagalit lamang kapag ang mga tao ay lumalabag sa hangganang kautusan na itinakda ng Allah; sa gayong kalagayan, siya ay nagpapataw ng ganti (para ipagtanggol ang karapatan ng Allah)]. Al-Bukhari

23. Ang Kanyang Kaaya-ayang Bikas ng Mukha: Si Abdullah bin Al-Harith (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Kailanman ay wala pa akong nakitang taong higit kaysa sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) kapag siya ay nakangiti]. At-Tirmidhi

24. Ang Kanyang Katapatan at Katapatang-loob: Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay kilala sa kanyang katangian ng pagiging matapat. Bagaman ang mga pagano ng *Makkah* ay hayagang

tumutuligsa sa kanya, sila ay naglalagak ng kanilang ari-arian bilang lubos na pagtitiwala sa kanya. Ang kanyang katapatan at katapatang-loob ay nasubukan nang ang mga pagano ng *Makkah* ay umabuso sa kanya. Maging ang kanyang mga kasamahan ay kanilang sinaktan at kanilang itinaboy mula sa kanilang mga sariling pamamahay. Inutusan niya ang kanyang pinsang si Ali bin Abu Talib (Kalugdan nawa siya ng Allah), na ipagpaliban ang kanyang paglikas (*Hijrah*) ng tatlong araw upang maisauli lamang sa mga tao ang kanilang ipinagkatiwalang ari-arian sa kanya.¹¹

Ang isa pang halimbawa ng kanyang katangian ng pagiging matapat at katapatang-loob ay ipinakita niya sa Kasunduan ng *Hudaibiyah*, na kung saan siya ay sumang-ayon sa isang saligan ng kasunduan na nagsasabi na sinumang tao na umiwan sa Propeta (Muhammad ﷺ) ay hindi maaaring ibalik sa kanya, at sinumang tao na umalis sa *Makkah* ay ibabalik sa kanila. Bago pa man nilagdaan ang kasunduan ng *Hudaibiyah*, isang lalaki na ang ngalan ay Jandal bin Amr (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagawang tumakas mula sa kamay ng mga pagano ng *Makkah* at nagmamadaling umanib kay Propeta Muhammad (ﷺ). Hiniling ng mga pagano kay Propeta Muhammad (ﷺ) na kilalanin nito ang kasunduan at ibalik ang lalaking tumakas mula sa kanila. Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi: [*"O Abu Jandal! Maging matiisin ka at magsumamo sa Allah na ikaw ay pagkalooban Niya ng ibayong pagtitiis. Katiyakan na ikaw ay tutulungan ng Allah at maging yaong mga taong inusig at nawa'y gawing madali ito para sa iyo. Tayo ay lumagda sa isang kasunduan sa kanila, at katotohanan na*

---

¹¹ Ibn Hisham's Biography, Vol. 1, P. 493 (Arabic Edition).

hindi natin tinatalikdan o nagtatalu-sira (sa kasunduan)"]. Al-Baihaqi

25. Ang Katapangan at Kagitingan: Si Ali (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: *[Nakita mo sana siya sa Araw ng (Digmaan ng) Badr! Kami ay humingi ng saklolo sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ). Sa aming lahat, siya ang pinakamalapit sa mga kaaway. Sa araw na iyon, ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ang siyang pinakamalakas sa amin].* Ahmad

Tungkol sa kanyang kagitingan at katapangan sa mga karaniwang pangyayari, si Anas bin Malik (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsalaysay:

[Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay siyang pinakamatapang at ang pinakamagiting sa lahat. Isang gabi, ang mga mamamayan ng Madinah ay nangatakot at sa gayong pagkakataon, siya ay nagtungo sa dakong pinagmumulan ng alingawngaw na kanilang narinig sa oras ng gabi. Siya ay nakasakay sa isang kabayo na pag-aari ni Abu Talhah, na wala namang anumang upuan, at siya ay may dalang espada. Ilang sandali lamang, siya ay nagbalik mula sa pinagmulan ng alingawngaw at humarap sa mga tao. Binigyan niya ng katiyakan na wala silang dapat ikatakot at nagsabing: "Huwag kayong matakot! Huwag kayong matakot!"]. Al-Bukhari

Nakipagkita siya sa mga tao habang sakay siya ng isang kabayong walang upuan, at dinala niya ang kanyang espada, sapagka't maaaring may isang dahilan o pangangailangan upang gamitin niya ito. Hindi tulad ng ibang pinuno, siya ay hindi naghintay para sa iba upang siyasatin ang pinagmulan ng suliranin, bagkus ginawa niya ito nang mag-isa.

26. Ang Kanyang Pagiging Kimi (Mahiyain) at Mabini.

Si Abu Ayyub Al-Ansari ay nagsabi na ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi: *[Apat (na katangian) ay mula sa kaugalian ng mga Sugo; kahinhinan (pagkamahiyain), paggamit ng pabango at siwak (panlinis ng ngipin) at pag-aasawa].* At-Tirmidhi

Si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Nagtanong ang isang babae kay Propeta Muhammad (ﷺ) tungkol sa paliligo pagkaraan ng regla. Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: “Maglinis ng sarili sa pamamagitan ng isang pirasong tela na may Musko (pabango). Ang babae ay nagtanong muli nang detalye, nguni’t ang Propeta (ﷺ) ay nahihiya (o nakikimi) at ibinaling ang mukha. Kaya si Aishah ay nagsabi: Hinatak ko ang babae sa tabi ko at sinabi ko kung ano ang ibig sabihin ng Propeta (ﷺ)]. Al-Bukhari

27. Ang Kababaang-loob: Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay isang taong taglay ang kababaang-loob. Siya ay mapagkumbaba. Kung may dayuhang pumasok sa *Masjid* at lumapit sa kinauupuan ng Propeta (ﷺ), siya ay makikitang nakaupong kasama ng kanyang mga kasamahan, at siya ay hindi maaaring bigyan ng pagkakaiba mula sa kanyang mga kasamahan.

Si Anas bin Malik (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Minsan, habang kami ay nakaupong kasama ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa loob ng Masjid, isang lalaking nakasakay sa kanyang kamelyo ang lumapit pagkaraang itali nito (ang kanyang kamelyo) ng isang lubid, siya ay nagtanong ‘Sino sa inyo si Muhammad?’ Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nakaupo sa

lapag habang siya ay nakasandal kapiling ng kanyang mga kasamahan. Itinuro namin sa Bedouin at nagsabi kami: 'Heto siya. Itong taong maputi na nakasandal sa lapag.' Ang Propeta (ﷺ) ay hindi makikilala o mabibigyan ng kaibahan mula sa kanyang mga kasamahan]. Al-Bukhari

Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay hindi tumatangging tumulong sa mga kapus-palad, sa mga dukha, sa mga balo sa kanilang pangangailangan.

Si Anas bin Malik (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Isang babae mula sa mamamayan ng Madinah na may bahagyang kapansanan sa isip ay nagsabi sa Propeta (Muhammad ﷺ): 'Ako ay hihiling sa iyo tungkol sa isang bagay.' Kaya, tinulungan niya ito at inasikaso ang pangangailangan niya]. Al-Bukhari

28. Ang Pagiging Mahabagin at Maawain:

Si Abu Mas`uod Al-Ansari (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: *[Isang lalaki ang lumapit sa Propeta (Muhammad ﷺ) at nagsabi: O Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ)! Sa Ngalan ng Allah! Hindi ako nagdarasal ng Fajr sapagka't si ganito at ganoon ay hinahabaan ang pagdarasal." Siya ay nagsabi: 'Hindi ko kailanman nakitang nagalit ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa pagbibigay ng sermon maliban sa gayong (galit na) kalagayan. Siya ay nagsabi: "O aking mga mamamayan! Katotohanan mayroon sa inyo na itinataboy nang papalayo ang mga tao! Kung kayo ang namuno sa pagdarasal, gawing maikli ang pagdarasal. (alalahanin na) May matatanda at mahihinang tao at yaong mayroong ibang pangangailangan sa inyong likuran sa pagdarasal]. Al-Bukhari*

Minsan, nang ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay dumalaw sa kanyang naghihinalong apo, ang kanyang luha ay tumulo.

[Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay umupo at kinarga ang bata habang ito ay naghihinalo. Ang mata ng bata ay nanlamig sa kanilang kinalalagyan tulad ng mga bato. Nang makita niya ito, ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nanangis. Si Saad ay nagsabi sa kanya, 'Ano ba ito 'O Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ)?' Siya ay nagsabi: "Ito ay isang habag na itinanim ng Allah sa puso ng Kanyang mga alipin. Katotohanan, ang Allah ay Mahabagin sa mga mahabagin sa iba"']. Al-Bukhari

29. Ang Kanyang Pagtitiis at Kahinahunan:

Si Anas bin Malik (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: *[Minsan, ako ay naglalakad na kasama ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) habang siya ay nakasuot ng balabal na yari sa Yemen na ang kuwelyo ay may magaspang na mga gilid. Hinatak siya nang malakas ng isang Bedouin. Tiningnan ko ang gilid ng kanyang leeg at nakita ko ang gilid ng balabal ay nag-iwan ng bakas sa kanyang leeg. Ang Bedouin ay nagsabi, 'O Muhammad (ﷺ)! Bigyan mo ako (ng ilan) sa yaman ng Allah na mayroon ka.' Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay lumingon sa Bedouin, tumawa at ipinag-utos na siya ay bigyan ng salapi]. Al-Bukhari*

Isa pang halimbawa ng kanyang pagtitiyaga ay ang kasaysayan ng isang Hudiyong *Rabbi*, na ang ngalan ay Zaid bin Saanah. Si Zaid ay nagpautang sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ng isang bagay. Sinabi ni Zaid:

[Dalawa o tatlong araw bago ibalik ang utang, ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nakipaglibing sa isang tao mula sa Ansar.

Kasama niyang nakipaglibing sina Abu Bakr, Umar, Uthman at iba pang kasamahan. Pagkatapos magdasal ng Janazah (dasal sa patay) siya ay umupong malapit sa isang dingding, at ako ay lumapit patungo sa kanya, hinatak ko siya sa mga gilid ng kanyang balabal at tiningnan ko siya nang marahas at nagsabi: 'O Muhammad (ﷺ)! Hindi mo ba ako babayaran ng iyong utang? Wala akong nakikila sa pamilya ni Abdul Muttalib na nagpapaliban sa pagbabayad ng mga utang! Tiningnan ko si Umar bin Al-Khattab, ang kanyang mga mata ay namamaga sa pangangalit! Tiningnan niya ako at nagsabi: 'O kaaway ng Allah, ikaw ba ay nagsasalita sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) at umaasal sa kanya nang gayong paraan?! Ako'y sumusumpa sa Isa na Siyang nagsugo sa kanya na may dalang katotohanan, kung hindi sa pangambang makaligtaan ko ito (ang Paraiso), baka ikaw ay pinatay ko ng aking espada! Ang Propeta (ﷺ) ay nakatingin kay Umar nang mahinahon at payapang paraan, at siya ay nagsabi: 'O Umar, ikaw sana ay nagbigay ng tapat na payo sa amin kaysa sa anumang iyong ginawa! O Umar, ikaw ay humayo at bayaran siya ng kanyang pautang, at bigyan mo siya ng karagdagang dalawampung Saa (sukat ng timbang), sapagka't siya ay tinakot mo!'"

Sinabi ni Zaid: Umalis si Umar na kasama ko, at ako ay binayaran sa pautang, at binigyan ako ng karagdagang dalawampung sa'a ng datiles. Tinanong ko siya : 'Ano ito?' Sinabi niya: 'Inutusan ako ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) na ibigay ko ito sa iyo, sapagka't ikaw ay aking tinakot.' Pagkaraan si Zaid ay nagtanong kay Umar: 'O Umar, kilala mo ba kung sino ako?' Si Umar ay sumagot: 'Hindi, hindi ko alam kung sino ka?' Si Zaid ay nagsabi: 'Ako si Zaid bin Saanah.' Sumagot si Umar : 'Ang Rabbi?' si Zaid ay sumagot: 'Oo, ang Rabbi.' Pagkatapos, si Umar ay nagtanong: 'Anong dahilan at

*bakit mo sinabi sa Propeta (ﷺ) at iyong ginawa ito?’ Si Zaid ay sumagot: ‘O Umar, nakita ko ang lahat ng palatandaan ng pagiging Propeta sa mukha ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) bukod pa sa dalawang (katangian) – ang kanyang pagtitiis at pagtitiyaga na nangingibabaw sa kanyang galit at ikalawa, habang ikaw ay nagiging marahas, higit naman siyang nagiging mabait sa iyo at nagiging higit na matiisin siya at ngayon ako ay nasisiyahan. O Umar, ikaw ay aking saksi na ako ay nagpapahayag na walang ibang tunay na Diyos maliban sa Allah at ang aking relihiyon ay ang Islam at si Muhammad (ﷺ) ay aking Propeta. Ikaw ay ginagawa kong saksi na ang kalahati sa aking yaman ay aking ipagkakaloob sa Allah para sa buong Ummah (pamayanan) at ako ay isa sa mga mayayaman sa Madinah.’ Sinabi ni Umar: ‘Hindi mo magagawang ipamahagi ang iyong kayamanan sa buong pamayanan kaya sabihin mo, ‘aking ipamamahagi ito sa ilang mamamayan ng Ummah ni Muhammad (ﷺ).’ Si Zaid ay nagsabi: ‘Kung gayon, aking ipamimigay ang (bahagi) ng aking kayamanan sa ibang mamamayan ng Ummah.’ Sina Zaid at Umar ay nagsibalik sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ). Si Zaid ay nagsabi sa kanya: ‘Ako ay sumasaksi na walang tunay na diyos na dapat sambahin maliban sa Allah lamang, at si Muhammad (ﷺ) ay Kanyang alipin at Kanyang Sugo.’ Siya (si Zaid) ay naniwala sa kanya at nasaksihan niya ang maraming digmaan at siya ay namatay sa Digmaan ng Tabuk, (nawa’y kalugdan siya ng Allah)].
Ibn Hibban*

Ang isang dakilang halimbawa ng kanyang pagiging mapagpatawad at ang kanyang lubhang pagiging matiyaga ay sadyang malinaw. Ito ay nangyari nang kanyang patawarin ang mga mamamayan ng *Makkah* pagkaraang ito ay ganap na sakupin. [Nang tipunin ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ang

mga tao na noon ay nang-alipusta, nanakit at nang-abuso sa kanya at sa kanyang mga kasamahan, at nagtaboy sa kanila mula sa bayan ng *Makkah*, siya ay nagsabi:

“Ano bang inaakala ninyo ang gagawin ko sa inyo?” Sila ay sumagot: ‘Ikaw ay mabait, mapagbigay na kapatid at pamangkin!’ Sinabi niya: “Humayo kayo at kayo ay malaya na!”]. Al-Baihaqi

30. Ang Kanyang Pagtitiis sa Gitna ng Dalamhati at Siphayo:

Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay larawan ng pagtitiis. Siya ay matiisin sa kanyang mga mamamayan bago ang panawagan niya sa kanila sa Islam, sapagka't sila ay sumasamba sa mga iniidolo at mga estatwa at gumagawa ng mga makasalanang gawain. Siya ay matiisin at mapagpaumanhin sa lahat ng abuso at pananakit na ginawa ng mga pagano ng *Makkah* sa kanya at maging sa kanyang mga kasamahan at siya ay laging umaasa sa pagpapala at kabutihang-loob ng Allah. Siya ay matiisin din at mapagpaumanhin sa mga pang-aabuso at pang-aaping ginawa ng mga mapagkunwaring taga-*Madinah*.

Ang kanyang pagtitiis ay lubhang nasubukan nang yumao ang kanyang mga mahal sa buhay; ang kanyang asawang si Khadijah ay namatay sa kanyang panahon. Lahat ng kanyang anak ay namatay sa kanyang panahon maliban kay Fatimah. Ang kanyang amain na si Abu Talib at maging si Hamzah (Kalugdan nawa siya ng Allah), ay yumao din. Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay naging matiisin at laging umaasam ng pagpapala ng Allah.

Si Anas bin Malik (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Kami ay pumasok na kasama ang Propeta (Muhammad ﷺ) sa bahay ni Abu Saif – ang latero. Ang asawa ni Abu Saif’ ay tagapag-alaga ng kanyang anak na lalaki, si Ibrahim. Kinarga ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ang kanyang anak na si Ibrahim, at inamoy at hinalikan ito. Umalis ng sandali at pagkatapos ay muling nagbalik at tiningnan ang kanyang anak, ito ay naghihingalo. Ang Propeta (ﷺ) ay nagsimulang umiyak. Si Abdul Rahman bin Auf, ay nagsabi:

O Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ), ikaw ba ay umiiyak din!’ Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay sumagot: ‘O Ibn Auf, ito ay habag ng Allah’ – at ang Propeta (ﷺ) ay muling lumuha nang higit pa at nagsabi: ‘Ang mata ay lumuluha, ang puso ay nalulumbay, at tayo ay nagsasabi lamang kung ano ang ikasisiya ng ating Rabb (Panginoon), at kami ay nalulungkot sa kamatayan mo, O Ibrahim!’]. Al-Bukhari

31. Ang Katarungan at Pagiging Pantay: Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay makatarungan at makatuwiran sa bawa't aspeto ng kanyang buhay, at sa pagsasakatuparan ng Batas ng Islam.

Si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Ang mga mamamayan ng Quraish ay labis na nag-aalala tungkol sa isang babaing Makhzumi (nagmula sa Tribu ng Bani Makhzum) na nagkasala ng pagnanakaw. Sila ay nag-usap-usap sa isa't isa at nagsabi, "Sino ba ang maaaring mamagitan para sa kanya sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ)?"

Nang malaunan, sila ay nagsabi: 'Sino ba ang may lakas ng loob na makipag-usap sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa bagay na ito maliban kay Usamah bin Zaid, ang

pinakamamahal na tao ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ).' Kaya si Usamah ay nakipag-usap sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) tungkol sa babae. Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi:

“O Usamah! Ikaw ba ay namamagitan (para sa kanya) upang ipagwalang bahala ang pagkastigo at kaparusahan ng Allah!” Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay tumayo at nagbigay ng pananalita na nagsabing:

“Ang mga mamamayang nauna sa inyong panahon ay nangawasak, sapagka’t kapag ang isang maimpluwensiya (kilalang) kabilang (sa mataas na lipunan) sa kanila ay nagnakaw, ito ay hinayaan nilang makalaya; nguni’t kung ang isang dukha at mahina ay nagnakaw, kanilang pinarurusahan ito. Sa Ngalan ng Allah! Kung si Fatimah, ang anak na babae ni Muhammad (ﷺ) ay nagnakaw, puputulin ko ang kanyang mga kamay.”] Al-Bukhari

Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay makatarungan at walang pagkiling sa batas at hinahayang maghiganti ang iba para sa kanilang sarili kung sila ay inaabuso o sinasaktan ng sinuman.

Si Usaid bin Hudhair ay nagsabi:

[Isang tao mula sa Ansar, ay nagbibiro sa mga tao at kanyang pinatatawa ang mga ito, at ang Propeta (ﷺ) ay napadaan sa kanya, at hinampas siya nang bahagya sa kanyang tagiliran sa pamamagitan ng sanga ng punongkahoy na kanyang dala-dala. Ang lalaki ay nagsalita: ‘O Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ)! Tulutan mo akong gantihan ka para sa aking sarili!’ Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: “Humayo ka!” Ang lalaki ay nagsabi: O Sugo ng Allah (Muhammad

ﷺ), ikaw ay nakasuot ng damit, samantalang ako ay wala, nang ako ay iyong hampasin!’ Itinaas ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ang kanyang pang-itaas na damit, at hinalikan naman ng Ansari ang kanyang katawan at nagsabing: ‘Ito lamang ang nais kong ipakahulugang gawin, O Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ)]. Abu Dawud

32. Ang Pagiging May Takot sa Allah, at Pagiging Maingat sa Kanya: Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ang pinakamaingat na tao tungkol sa Allah.

Si Abdullah bin Mas`oud (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[(Minsan) ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi sa akin: ‘Basahin (bigkasin) mo sa akin mula sa Qur’an!’ Si Abdullah bin Mas`uod, ay nagsabi: ‘Babasahin ko ba sa iyo, samantalang ito ay ipinahayag sa iyo!’ Ang Propeta (ﷺ) ay sumagot: ‘Oo.’ Siya ay nagsabi: ‘Sinimulan kong bigkasin ang Surah An-Nisa’, hanggang dumating ako sa Ayat (talata) na: {Paano nga ba, kung gayon, kung ikaw ay Aming kinuha bilang saksi mula sa bawa’t pamayanan at ikaw ay Aming dinala bilang saksi laban sa mga mamamayang ito!}. [Qur’an-4:41]

Nang marinig niya ang Ayah (talata) na ito, ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi:

“(Tama na, iyan ay sapat na!)” Si Abdullah bin Mas`uod ay nagsabi: Ako ay napalingson at nakita ko ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) na lumuluha.”] Al-Bukhari

Si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah), ay nagsabi: “Kapag ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nakakikita ng mga maiitim na ulap sa langit, siya ay lalakad ng pasulong at paurong at siya ay lalabas sa kanyang bahay at muling papasok. Kapag bumuhos na ang ulan, ang Propeta (ﷺ) ay mamamahingang (panatag ang kalooban). Si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagtanong sa kanya tungkol dito at siya ay nagsabi: *Hindi ko alam, maaaring ang ibang tao ay nagsabi: Kaya, nang kanilang matanaw ang isang ulap na humayong patungo sa kanilang lupain, sila ay nagsabi: “Ito ay isang ulap na maghahatid sa atin ng ulan. {(Hindi)! Bagkus, ito ay (parusa na) inyong hinihiling na dagliang maganap - ang isang hanging may hatid na mahapding parusa!} [Qur’an-46:24]”* Al-Bukhari

33. Ang Yaman at Kapanatagan ng Puso:

Si Umar bin Al-Khattab (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Ako ay pumasok sa bahay ng Sugo (Muhammad ﷺ) at siya ay nakita kong nakaupo sa banig. Siya ay may unan na yari sa balat (ng hayop) na ang loob nito ay nilamnan ng tuyong uhay (ng palmera). Sa kanyang paanan ay naroon ang isang banga ng tubig, at may mga damit na nakasabit sa dingding. Ang tagiliran ng kanyang katawan ay may marka sanhi ng banig na kanyang hinihigaan. Si Umar ay umiyak nang makita niya ito, at ang Sugo (Muhammad ﷺ) ay nagtanong sa kanya: “Bakit ka umiiyak?” Si Umar ay nagsabi: ‘O Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ)! Si Khosrau (Emperador ng Persya) at Heraklius (Emperador ng Romano) ay nagtatamasa ng kaligayahan sa mundong ito, samantalang ikaw ay nagdaranas ng

kahirapan?!' Siya ay nagsabi: "Hindi ka ba nasisiyahan na sila ay nagtatamasa ng kaligayahan sa mundong ito at tayo naman ay magtatamasa ng kaligayahan sa Kabilang Buhay?". Al-Bukhari

34. Pagnanais para sa Kabutihan Maging sa Kanyang mga Kaaway: Si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Tinanong ko ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ): "Ikaw ba ay nakaranas ng isang mabigat na araw at higit na masidhi kaysa sa Digmaan ng Uhud? Siya ay sumagot: "Ako ay lubos na nahirapan mula sa inyong mga mamamayan! Ang pinakamatindi na aking naranasan ay noong Araw ng Al-Aqabah nang kinausap ko si Ali bin Abd Yaleel bin Abd Kilaal (upang ako ay kanyang tangkilikin), nguni't ako ay hindi niya pinaunlakan at ako ay kanyang iniwan. Umalis ako sa pook na iyon habang ako ay nangangamba at ako ay lumakad hanggang makarating ako sa pook na tinatawag na Qarn Ath-Tha'alib, aking iniangat ang aking ulo sa dakong kalangitan at napansin ko ang isang ulap na nililiman ako. Tinawag ako ng Anghel Jibreel (Gabriel) at kanyang sinabi: 'O Muhammad (ﷺ)! Narinig ng Dakilang Allah ang anumang sinabi sa iyo ng iyong mga mamamayan at siya ay nagpadala ng Anghel na namamahala sa mga bundok. Kaya, maaari mo siyang pag-utusan ng anumang iyong nais.' Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Ang Anghel na tagapamahala ng mga bundok ay tumawag sa akin na nagsasabing: 'Nawa'y pagpalain ka ng Allah at iligtas ka sa bawa't masamang bagay! O Muhammad (ﷺ), gagawin ko ang anumang iyong ipag-uutos. Kung nais mo, magagawa kong pagsamahin ang dalawang bundok at pasabuging lahat.' Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi: "(Huwag)! Maaaring ang Allah ay magbigay sa kanila ng lahi na sasamba sa Kanya lamang at sila ay hindi mag-aakibat ng anupaman sa Kanya (sa pagsamba)". Al-Bukhari

Ang Mga Pag-uugali ng Propeta (Muhammad ﷺ) sa Mga Nakapaligid sa Kanya

1. **Ang Kanyang Mabuting Pakikipag-ugnayan sa Kanyang Mga Kasamahan:** Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay sadyang napakalapit ng loob sa kanyang mga kasamahan at ito ay bantog kapag ang binasa ng sinuman ang detalyeng ulat o salaysay tungkol sa talambuhay ng Propeta (ﷺ). Ang Propeta (ﷺ) ay huwaran na dapat nating pamarisan sa lahat ng ating mga gawain o kalagayan. Si Jarir bin Abdullah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: [Hindi ako pinigilan ng Propeta (ﷺ) upang umupong kasama niya mula nang ako ay yumakap sa Islam. Siya ay laging nakangiti kapag siya ay nakatingin sa akin. Minsan, ako ay dumaing sa kanya na ako ay hindi makasakay sa kabayo at bahagyang tinapik ako sa tiyan at siya ay nanalangin sa Dakilang Allah na nagsabing:

“O Allah! Patatagin Mo po siya, at gawin siyang isang taong nagpapatnubay sa iba at isang pinagmumulan ng patnubay”]. Al-Bukhari

2. Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay Mapag-aliw at Mapagbiro sa Kanyang Mga Kasamahan.

Si At-Tirmidhi ay nag-ulat sa *Al-Shamail* na si Hasan ay nagsabi: [Isang matandang babae ang lumapit sa Propeta (ﷺ) at nagsabi: *O Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ), hilingin mo sa Allah na ako ay papasukin Niya sa Paraiso.* Siya ay nagsabi: “*Ang mga matatandang babae ay hindi papasok sa Paraiso.*” Siya (ang babae) ay lumisan nang umiiyak. Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay agad na nagsabi: “*Sabihin mo sa kanya na siya ay hindi papasok sa Paraiso na matanda, sapagka’t ang Allah ay nagsabi:*

{Katotohanan, sila (mga babae sa Paraiso) ay Aming nilikha sa (panibagong) paglikha, at sila ay Aming ginawang mga birhen (wagas at dalisay). Kaibig-ibig (sa kanilang asawa) at magkakasing-gulang}. [Qur’an-56:35-37]

Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay hindi lamang umaaliw at nakikipagbiruan sa kanyang mga kasamahan sa pamamagitan ng bibig; manapa'y, siya ay nakikipaglaro rin sa kanila.

Si Anas bin Malik (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: [Isang Bedouin na nangangalang Zahir bin Haram (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagbigay ng regalo sa Propeta (ﷺ) at siya naman ay naghahanda ng anumang bagay para sa kanya. Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nagsabi:

“Si Zahir ay ating disyerto, at tayo naman ay kanyang lungsod.”

Ang Propeta (ﷺ) ay lumapit sa kanya habang siya ay nagtitinda ng kanyang mga paninda, at ang Propeta (ﷺ) ay yumakap sa kanyang likuran at siya ay hindi niya makita. Kaya, sinabi niya: 'Bitiwan mo ako!' Nang malaman niya na ito

ay ang Propeta (ﷺ) na nakayakap sa kanya, idiniin niya ang kanyang likod sa dibdib ng Propeta (ﷺ)!

Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi:

“Sino ang bibili sa aliping ito mula sa akin”

Si Zahir (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: *[O Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ), ako ay walang halaga!]* Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay sumagot:

“Ikaw ay hindi itinuturing na walang halaga sa Allah!” o kanyang sinabi: ‘Ikaw ay mahalaga at ikaw ay mahal ng Allah’]. Ibn Hibban

3. Siya ay Sumasangguni sa Kanyang Mga Kasamahan: Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay sumasangguni sa kanyang mga kasamahan at isinasaalang-alang niya ang kanilang mga payo at mga pananaw na nauukol sa iba't ibang suliranin at mga paksa na walang pinagbabatayan sa kapahayagan ng Qur'an.

Si Abu Hurairah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Wala akong nakitang tao na higit na masigasig para sa tapat na payo ng kanyang kasamahan maliban sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ)].
Al-Tirmidhi

4. Ang Pagdalaw sa Maysakit, Maging ito man ay Muslim o di-Muslim: Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay mapag-alala tungkol sa kanyang mga kasamahan at lagi niyang tinitiyak na sila ay nasa maayos na kalagayan. Kung siya ay napagsabihan tungkol sa isang kasamahang maysakit, siya ay nagmamadaling dadalaw sa kanya kasama ng mga iba pang

kasamahan. Hindi lamang niya dinadalaw ang mga Muslim kundi maging ang mga di-Muslim.

Si Anas bin Malik (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: *[Isang batang lalaking Hudyo ang naglilingkod sa Propeta (Muhammad ﷺ) at siya ay nagkasakit, kaya sinabi ng Propeta (ﷺ): "Halina at siya ay ating dalawin." Sila ay dumalaw at natagpuan nilang nakaupo ang kanyang ama sa dakong ulunan nito at ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi: 'Ipahayag na walang ibang diyos maliban sa Allah lamang at ako ay mamagitan para sa iyo sa Araw ng Pagkabuhay-Muli." Ang batang lalaki ay sumulyap sa kanyang ama, at ang ama ay nagsabi: "Sumunod ka kay Abul Qasim! Kaya ang batang lalaki ay nagpahayag ng: 'Walang ibang diyos na dapat sambahin maliban sa Allah, at si Muhammad (ﷺ) ay Kanyang Huling Sugo.'* Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi: *"Al-hamdulillah (lahat ng papuri at pasasalamat ay sa Allah lamang), na Siyang nagligtas sa kanya mula sa Apoy ng Impiyerno"]*. Ibn Hibban

5. Siya ay mapagpasalamat para sa kabutihan ng mga tao sa kanya at ginagantimpalaan niya nang labis-labis:

Si Abdullah bin Umar (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi na ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi:

[Sinuman ang humingi ng paglingap sa Allah laban sa iyong kasamaan, samakatuwid, huwag mo siyang saktan. Sinuman ang humingi sa iyo sa pamamagitan ng Allah, samakatuwid, bigyan mo siya. Sinuman ang nag-anyaya sa iyo, samakatuwid, paunlakan mo ang paanyaya nito. Sinuman ang gumawa ng kabutihan para sa iyo, samakatuwid, siya ay bayaran mo ng gayong din paraan; nguni't

kung hindi ka makakita ng gayon, maari mong gantimpalaan, samakatuwid, magsumamo (o manalangin sa Allah sa turwina hanggang iyong inakala na siya ay iyo ng nabayaran (o natumbasan)]. Ahmad

Si Aishah ay nagsabi: [Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay tumatanggap ng regalo, at nagbibigay ng gantimpala nang dahil dito]. Al-Bukhari

6. Ang Pagmamahal ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa lahat ng bagay na maganda at mabuti:

Si Anas (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: [Ang kamay ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay higit na malambot kaysa sa sutla na aking nahawakan at ang kanyang amoy ay mabango kaysa sa alinmang pabango na aking nalanghap]. Al-Bukhari

7. Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nalulugod na tulungan ang iba. Siya ay namamagitan para sa iba:

Si Abdullah bin Abbas ay nagsabi: [Ang asawa ni Barirah, ay isang alipin na ang pangalan ay Mughith – nakita ko siyang naglalakad sa likuran niya habang umiiyak sa mga lansangan ng Madinah, at ang kanyang luha ay umaagos sa kanyang mga balbas. Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi kay Al-Abbas: “Hindi ka ba nagigilalas, kung gaano kamahal ni Mughith si Barirah, at gaano naman niya kinamumuhian si Mughith!”

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi kay Barirah: “Bakit hindi ka bumalik sa kanya?” Siya (ang babae) ay nagsabi sa kanya: ‘Ako ba ay inuutusan mong gawin ito?’ Siya ay nagsabi: “Hindi, nguni’t ako ay

namamagitan lamang para sa kanya.” Siya ay nagsabi: ‘Hindi ko na siya kailangan pa.’ Al-Bukhari

8. Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay gumagawa para sa kanyang sarili:

Si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Ako ay tinanong kung ano ang pag-uugali ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa kanyang sariling pamamahay.’ Siya ay nagsabi: ‘Siya ay tulad ng karaniwang lalaki; siya ay naglalaba ng kanyang mga damit, ginagatasan ang kanyang alagang tupa, at inaasikaso ang kanyang sarili]. Ahmad

Sa kanyang pagiging pinakamahusay sa pag-uugali, hindi lamang gumagawa para sa kanyang sarili kundi pinaglilingkuran din niya ang iba.

Si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Ako ay tinanong kung ano ang pag-uugali ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa kanyang sariling pamamahay.’ Siya ay nagsabi: ‘Siya ay tumutulong sa mga gawaing pambahay at kapag narinig na niya ang Adhan (tawag sa pagdarasal), siya ay aalis patungong Masjid]. Al-Bukhari

Mga Pahayag ng Katarungan at Pagkapantay-pantay:

1. Ang alemanyang manunula, **si Goethe**, ay nagsabi:

*“Ako ay nagsaliksik sa kasaysayan para sa **huwarang tao** at ito ay aking natagpuan sa katauhan ni Muhammad (ﷺ)”*.

2. Ang Propesor na si **Keith Moore**, ay nagsabi mula sa kanyang aklat na may pamagat sa Ingles na: "**The Developing Human**":

“Maliban na sa akin na ang mga pahayag na ito ay dumating kay Muhammad (ﷺ) mula sa Diyos, sapagka't ang karamihan sa mga kaalamang ito ay natuklasan (o natagpuan) lamang pagkalipas ng maraming dekada. Ito ay nagpapatunay sa akin na si Muhammad (ﷺ) ay Sugo ng Allah.’ At sinabi pa niya: ‘Wala akong nakikitang dahilan upang hindi tanggapin ito ng aking pag-iisip, na itong mga pahayag na ito ay mga banal na kapahayagan o rebelasyon na siyang nagbigay daan upang ito ay ipahayag niya (ni Muhammad (ﷺ)).”

3. Si **Dr. Maurice Bucaille**, isang dalub-agham (o siyentipikong Pranses), ay nagsabi mula sa kanyang aklat na "**The Qur'an, and Modern Science**":

“Isang makatuwirang pagsusuri nito (ang Qur'an) batay sa makabagong kaalaman, ay umaakay sa atin upang tanggapin ang kasunduang namagitan sa dalawa (sa Qur'an at makabagong

kaalaman) tulad ng sinabi sa ilang ulit na pagkakataon. Lubhang hindi natin mapag-iisipan para sa isang tao sa panahon ni Muhammad (ﷺ) na siya ang may akda nang gayong kapahayagan, sanhi ng kalagayan (o antas) ng kaalaman noong kanyang panahon. Ang gayong mga pagsasaalang-alang ay mga bahagi ng pagiging kakaiba ng kapahayagan ng Qur'an, at napipilitan ang makatuwirang siyentipiko na kanyang tanggapin ito (bilang siyentipiko) ang kanyang kawalang kakayahang magbigay ng paliwanag na batay lamang sa materyalistikong pangangatuwiran.' At sinabi pa niya: "Ang nabanggit na obserbasyon sa itaas ay nagbigay ng paunang mungkahi ng mga nakakita kay Muhammad (ﷺ) na nag-aakalang siya ang may-akda ng Qur'an ay sadyang walang batayan. Paanong ang isang tao mula sa pagiging isang dinag-aral ay naging isa sa mahalagang may-akda sa larangan ng likhaing panitikan sa buong pampanitikang Arabik? Paano niya, kung gayon, naipahayag ang mga katotohanan ng kalikasan ng agham samantalang walang tao ang maaaring makagawa ng gayong pahayag sa panahong yaon, at ang lahat ng mga ito kahit minsan ay hindi nagkaroon ng kahit bahagyang kamalian sa kanyang pagpapahayag sa naturang paksa?" The Bible, the Qur'an and Science, 1978, pahina 125.

4. Sinabi ni **Annie Besant** sa kanyang aklat na pinamagatang '**The Life and Teachings of Mohammad**':

"Impossible sa sinumang nag-ukol ng pag-aaral sa buhay at ugali ng Dakilang Propeta (Muhammad ﷺ) ng Arabia, na nalaman kung paano siya nagturo at kung paano siya namuhay upang maramdaman niya ang anuman maliban sa isang mapitagan at mataimtim na paggalang sa isang makapangyarihang Propeta, isa sa dakilang Sugo ng Kataas-taasang (Diyos). At bagama't mayroon

*akong sasabihin sa inyo na maaaring ituring ng karamihan na ito ay pangkaraniwan lamang, nguni't sa aking sarili kapag aking binabasa ito (ang Qur'an) nang paulit-ulit, may damdamin ng paghanga ang aking nadarama at isang bagong damdamin ng kabanalan para sa makapangyarihang guro ng lupain ng Arabia." **The Life and Teachings of Muhammad**, Madras 1932, pahina 4.*

5. Si **Dr. Gustav Weil** sa aklat na pinamagatang '**History of the Islamic Peoples**' ay nagsabi:

"Si Muhammad (ﷺ) ay isang nagniningning na halimbawa sa kanyang mga mamamayan. Ang kanyang pag-uugali ay dalisay at walang bahid-dungis. Ang kanyang pamamahay, ang kanyang pananamit, ang kanyang pagkain –ang mga ito ay naglalarawan ng isang payak na pamumuhay. Siya ay walang pagkukunwari na hindi niya tinatanggap mula sa kanyang mga kasamahan ang isang kakaibang pagtatangi at hindi siya tumatanggap ng anumang paglilingkod sa kanyang alipin na maaari naman niyang gawin para sa kanyang sarili. Siya ay madaling lapitan sa lahat ng oras. Siya ay dumadalaw sa mga may sakit at lubos na nakikiramay para sa lahat. Walang katapusan ang kanyang kabaitan at pagiging mapagbigay at siya ay lubhang maalalahanin para sa kabutihan ng kanyang pamayanan".

6. Si **Maurice Gaudet** ay nagsabi:

"Si Muhammad (ﷺ) ay isang Propeta, hindi isang teologo, isang malinaw na katotohanan na hindi mapipigilang banggitin. Ang mga taong nakapaligid sa kanya na binubuo ng mga kinikilalang maimpluwensiyang tao sa pamayanang Muslim ay nasisiyahan na lamang sa kanilang mga sarili sa pagsunod sa batas na kanyang

ibinantayog sa Ngalan ng Allah at sa pagsunod sa kanyang mga aral at halimbatwa."¹²

7. Si Washington Irving, ay nagsabi:

"Ang kanyang tagumpay sa larangan ng digmaan ay hindi naghatid sa kanya upang magkaroon ng pagmamataas o pagdakila sa sarili na maaaring mangyari kung siya ay nabalutan ng mga makasariling hangarin. Sa panahon ng kanyang pinakamalaking kapangyarihan, siya ay nanatili sa simpleng pag-uugali at anyo tulad din noong mga panahon ng kanyang paghihikahos. Sadyang napakalayo mula sa marangyang kalagayan, siya ay nayayamot kung sa pagpasok niya sa pagtitipon ay may di-karaniwang paggalang o pagbati ang ipinakikita sa kanya."

8. Si Marquis ng Dufferin ay nagsabi:

*"Ito ay dahil sa agham ng Muslim, sining ng Muslim, at panitikan ng Muslim na ang Europa ay may malaking sukat na pinagkakautangan para sa kalayaan nito mula sa dilim ng Middle Ages."*¹³

---

¹² Encyclopedia of Seerah, for Afzalur-Rahman

¹³ ibid.

Ang Mga Asawa ng Propeta (Muhammad ﷺ)

Pagkaraan ng kamatayan ng kanyang unang asawa, si Khadijah (Kalugdan nawa siya ng Allah), ang Propeta (ﷺ) ay nakapag-asawa na ang bilang ay labing-isa; lahat ay mga diborsiyada o balo maliban kay Aishah. Ang anim ay nagmula sa tribu ng Quraish, at ang lima ay nagmula sa iba't ibang tribu ng Arabo, at ang isa ay nagmula sa simbahang (Coptic¹⁴) Kristiyano mula sa Ehipto. Siya ay nagka-anak na pinangalanang Ibrahim.¹⁵ Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi:

“Kung ikaw ay may kaugnayan sa isang (Coptic) simbahang Kristiyano, pakitunguhan sila nang may kabaitan, sapagka't sa pagitan natin ay isang pangako at ugnayan.” Abdul Razzaq

Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nagpakasal sa mga babaing ito para sa ilang mga dahilan:

1. Layuning Nauukol sa Relihiyon at Pagpapatupad ng Batas:
Ang Propeta (ﷺ) ay nagpakasal kay Zainab bin Jahsh (Kalugdan nawa siya ng Allah). Noong panahon ng *Jahiliyah* (kamangmangan), ang mga Arabo ay nagbabawal sa isang

---

¹⁴ Ang kanyang pangalan ay Mariah Al-Qibtiyah, (kalugdan nawa siya ng Allah). Siya ay isang babaing alipin na ipinagkaloob kay Propeta Muhammad (ﷺ) ng Al-Moqoqas, ang pinuno ng Ehipto. Siya ay yumakap sa Islam at namatay sa panahon ng Khalifa Umar, (kalugdan nawa siya ng Allah).

¹⁵ Ito ay isang pamamaraan ng paglaya ng isang alipin sa Islam. Kung ang babaing alipin ay nagsilang ng isang bata, ito ay itinuturing na 'ina ng bata' at nararapat na palayain kung ang kanyang anak ay namatay, sapagka't ang kanyang anak ay itinuturing din niya bilang kanyang 'amo'.

lalaki na pakasalan ang asawa ng kanyang ampong anak na lalaki; sila ay naniniwala na ang ampong anak ay katulad ng sariling tunay na anak sa lahat ng aspeto ng ugnayan. Ang Propeta (ﷺ) ay nagpakasal sa kanya, bagaman ito ay diniborsiyong asawa ng kanyang ampong anak na si Zaid bin Harithah. Ito ay ginawa ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) hindi dahil sa kanyang sariling kusa, bagkus ito ay kautusan sa kanya ng Allah upang alisin ang gayong paniniwala (o kaugalian).

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{At (alalahanin) nang sabihin mo sa kanya (kay Zaid bin Harithah), ang pinalayang alipin ng Propeta (ﷺ) at ikaw (O Muhammad ﷺ) na gumawa ng kabutihan sa kanya (sa pagpapalaya sa kanya) ay nagsabing: Panatilihin mo ang iyong asawa sa iyong sarili, at matakot sa Allah." Nguni't, iyong ikinubli sa iyong sarili (kung ano) ang ipinahayag na ng Allah sa iyo na siya (si Zainab) ay Kanyang ipagkakaloob sa iyo (bilang asawa) na ang bagay na ito ay ginawang malinaw ng Allah sa iyo, nguni't ikaw ay nangamba sa mga tao (sa kanilang mga usap-usapan na pinakasalan ni Muhammad ﷺ ang diniborsiyong asawa ng kanyang pinalayang alipin) samantalang ang Allah ang higit na dapat katakutan. Kaya, nang magampanan ni Zaid ang kanyang layon mula sa kanya (hiniwalayan niya ang kanyang asawang si Zainab), siya (si Zainab) ay ipinagkaloob Namin sa iyo (O Muhammad ﷺ) bilang asawa, upang pagdating ng panahon ay walang mararanasang pag-aalinlangan o kahirapan sa mga mananampalataya ukol sa pagpapakasal ng mga asawa ng kanilang mga ampon kung ang huli ay walang layong

panatilihin sila (sila ay hiwalayan ng mga ampong anak). At ang kautusan ng Allah ay nararapat na matupad}. [Qur'an-33:37]

2. Layuning Politikal at Para sa Pagpapalaganap ng *Da'wah*, Anyayahan ang mga tao sa Islam, at Tangkilikin ng Mga Iba't Ibang Tribu ng Arabia: Nag-asawa ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) sa mga kababaihan mula sa malalaki at malalakas na tribu ng Arabo. Ang Propeta (ﷺ) ay nag-utos sa kanyang mga kasamahan na mag-asawa rin sa mga gayong tribu.

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi kay Abdul Rahman bin Auf:

["Kung sila ay sumunod sa iyo (i.e. tinanggap ang Islam) magkagayon, iyong pakasalan ang anak na babae ng pinuno ng tribu"].

Si **Dr. Cahan** ay nagsabi: *"Ang ilan sa mga aspeto ng kanyang buhay ay maaaring magbigay kalituhan sa atin sanhi ng kasalukuyang kaisipan. Ang Sugo (Muhammad ﷺ) ay tinuligsa nang dahil sa kanyang hangaring makamtan ang pagnanasang makamundo at ang kanyang siyam na asawa, na kanyang pinakasalan pagkaraang mamatay ang kanyang unang asawa na si Khadijah. Napatunayan na ang karamihan ng kanyang pagpapakasal ay may kaugnayan sa pampolitikal na naglalayong makuha ang ilan sa mga mararangal na tao at tribu".*

3. Panlipunang Dahilan: Pinakasalan ng Propeta (ﷺ) ang ilan sa mga asawa ng kanyang mga kasamahang namatay sa *Jihad* (pakikipaglaban sa Landas ng Allah) o sa panahon ng paglalaganap ng Islam. Pinakasalan niya ang mga ito bagaman

silang ay higit na matanda kaysa sa kanya, at ito ay ginawa niya upang parangalan sila at maging ang kanilang mga asawa.

Si **Veccia Vaglieri** sa kanyang aklat na may pamagat na '**In Defense of Islam**' ay nagsabi: *“Sa mga taon ng kanyang kabataan, si Muhammad (ﷺ) ay nag-asawa lamang ng isang babae, bagaman ang sidhi ng kasibulan ng isang lalaki ay nasa gayong gulang. Bagaman siya ay namuhay sa lipunan na kung saan ang maraming pag-aasawahan ay itinuring bilang pangkalahatang batas, at ang diborsiyo ay napakadali, siya ay nag-asawa lamang ng isang babae, bagaman siya (si Khadijah) ay higit na matanda kaysa sa kanya. Siya ay naging tapat sa kanya sa dalawampu't limang taon ng kanilang pagsasama, at hindi siya nag-asawa ng iba pang babae maliban pagkaraan ng kamatayan ni Khadijah. Sa panahong iyon, siya ay limampung taon na. Pinakasalan niya ang bawa't asawa niya para sa panlipunan, o pampolitikal na layunin; upang sa gayon ay kanyang parangalan ang mga mabubuting kababaihan at nais niyang maging matapat sa kanya ang mga tribu upang ang Islam ay lumaganap sa kanilang mga tribu. Lahat ng asawa ni Muhammad (ﷺ) na kanyang pinakasalan ay hindi mga birhen; maliban lamang kay Aishah. Kaya, paano makapagpapatang ang sinumang tao na si Muhammad (ﷺ) ay isang mapagnasa sa tawag ng laman? Siya ay tao at hindi diyos. Maaaring ang kanyang hangarin ay magkaroon ng isang anak na lalaki na siyang dahilan upang mag-asawa; sapagka't ang kanyang mga anak kay Khadijah ay nangamatay. Karagdagan pa, sino ang nangasiwa sa pananagutang pananalapi na kanyang malaking pamilya na wala namang malaking pinagkukuhanan. Siya ay nakikitungo nang makatarungan at pantay-pantay sa kanilang lahat at hindi nagbigay ng pagtatangi-tangi sa pagitan nila. Sinusunod niya ang dating gawain ng mga naunang Propeta tulad nina Moises,*

na sa kanya ay walang tumutol o nagbigay ng puna tungkol sa kanyang pagkakaroon ng maraming asawa. Ang dahilan ba kung bakit ang mga tao ay tumututol sa pagkakaroon ng maraming asawa ni Muhammad (ﷺ) ay ang katotohanan na ating nalalaman ang kaliit-liitang bagay sa kanyang buhay at kakaunti lamang ang ating nalalaman sa mga buhay ng mga Propetang nauna sa kanya?

Si **Thomas Carlyle** ay nagsabi: *“Pagkaraang sabihing lahat ang tungkol sa kanya, si Muhammad (ﷺ) sa kanyang sarili mismo ay hindi isang taong mapagnasa sa kamunduhan. Tayo ay lubhang nagkakamali kapag siya ay pinaratangan natin bilang taong hayok sa tawag ng makamundong pagnanasa na naglalayon lamang ng kaligayahan ng anupamang uri”*.¹⁶

---

¹⁶ 'Heroes, Hero-Worship and the Heroic in History'

Ang Mga Katibayang Nagpatunay sa Pagiging Tunay na Propeta (ni Muhammad ﷺ)

Ang Mga Katibayan Mula sa Banal na Qur'an

1. Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{Si Muhammad (ﷺ) ay hindi ama ng sinuman sa inyong mga kalalakihan, nguni't Siya ang Sugo ng Allah at huli sa (kawing ng) mga Propeta. At ang Allah ang lagi nang Lubos na Maalam sa bawa't bagay}. [Qur'an-33:40]

2. Si Hesus, anak ni Maria (Isa ibn Maryam) ay nagbigay ng magandang balita tungkol sa pagdating ni Propeta Muhammad (ﷺ) sa orihinal na Ebanghelyo. Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{At (alalahanin), nang si Isa (Hesus), anak ni Maryam (Maria), ay nagsabi: O, Angkan ni Israel! Ako ay Sugo ng Allah sa inyo, na nagpapatunay sa Tawrah (Torah na dumating) na una sa akin, at nagbibigay ng magandang balita tungkol sa isang Sugo na darating pagkaraan ko, na ang pangalan ay Ahmad¹⁷. Nguni't nang siya (Ahmad i.e Muhammad) ay dumating sa kanila na may dalang malinaw na katibayan, sila ay nagsabi: "Ito ay isang malinaw na salamangka!"). [Qur'an-61:6]

---

¹⁷ Isinalaysay ni Jubair bin Mut'im: Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi, "Ako ay mayroong limang pangalan: Ako ay si **Muhammad** at **Ahmad**; ako ay ang **Al-Mahi** na sa pamamagitan ko, lilinisin ng Allah ang *Kufr* (pagsamba sa mga diyus-diyusan; ako ang **Al-Hashir** ang una na mabubuhay na muli, at pagkaraan ay ang mga tao ang muling bubuhayin; at ako rin ang **Al-Aqib** (wala ng darating pang Propeta pagkaraan ko) Sahih Al-Bukhari, Vol. 4, Hadith Bilang: 732.

Ang Mga Katibayan Mula sa Kanyang Sunnah

Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nagsabi:

[Ang aking halimbawa at ang halimbawa ng mga Propetang nauna sa akin ay tulad ng isang taong nagtayo ng isang bahay, na kanyang itinayo at binuo maliban sa isang puwang ng isang tipak (ng bato); ang mga tao ay magsisilobot sa bahay at napapatingin nang may pagtataka sa kabuuan nito at nagsasabing, 'kundi lamang sa puwang na ito!' Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: 'Ako ang puwang na tipak (ng bato) na iyon, at ako ang Huli sa (kawing ng) mga Propeta]. Al-Bukhari

Ang Mga Katibayan Mula sa Mga Naunang Banal na Kasulatan

Si Ata' bin Yasar (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: [Kami ay nagkita ni Abdullah bin Amr bin Al-As (Kalugdan nawa siya ng Allah) at siya ay aking tinanong: 'Sabihin mo nga sa akin ang tungkol sa paglalarawan sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) mula sa Aklat ng Torah (ni Moises).' Siya ay sumagot: 'Siya ay inilarawan sa Torah (ni Moises) na ang ilan sa kanyang katangian ay matatagpuan (at ipinahayag) din sa Banal na Qur'an:

(Katotohanan na ikaw ay Aming isinugo bilang Saksi (sa sangkatauhan) at (bilang) isang naghahatid ng magandang balita, at nagbibigay babala sa iba, at isa na nangangalaga at nagtatanggol sa mga karaniwang tao. Ikaw ay Aking alipin at Sugo; Ikaw ay Aking tinawag na Mutawakkil (Ang Isang Pinagkatiwalaan). Hindi magaspang ang iyong pag-aasal at hindi rin marahas at hindi nagtataas ng tinig. Ikaw ay hindi gumaganti ng kasamaan laban sa kasamaan; bagkus, ikaw ay mapagpatawad at mapagparaya. Hindi Ko kukuhanin ang iyong kaluluwa hanggang hindi mo napapatnubayan ang mga pamayanan (mga bansa), at hanggang sila ay magpahayag ng, 'Walang ibang diyos na dapat sambahin kundi ang Allah at hanggang kanilang makita nang ganap na malinaw ang katotohanan).

Si Ata' bin Yasar (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi rin (upang bigyang katibayan ang salaysay sa itaas): *[Kami ay nagkita ni Ka'b, ang Hudyong Rabbi, at tinanong ko siya tungkol sa salaysay na ito (na binanggit sa itaas), at wala itong pagkakaiba sa naturang salaysay ni Abdullah bin Amr bin Al-As, maliban sa isang*

maliit na pagkakaiba sa (paraan ng paggamit ng) salita sa pagsasalaysay]. Al-Baihaqi

Si **Abdul Ahad Dawud**¹⁸, isang paring Chaldeyano na yumakap sa Islam (dalubhasa sa pag-aaral ng mga semitikong wika) ay nagsabi sa kanyang pagsusuri sa Propesiyang nauukol kay Propeta Muhammad (ﷺ): “*Nguni’t tinangka kong gawing batayan ang aking argumento sa mga bahagi ng Bibliya na maaaring makapagdulot ng pagtatalo sa wikang ginagamit. Kaya, hindi ko ginamit ang wikang Latino, Griyego, o kaya ay Aramaiko, sapagka’t ito ay walang saysay: Ibibigay ko lamang ang mga sumusunod na kataga mula sa mga salita mismo ng Revised Version na inilimbag ng 'British and Foreign Bible Society’.*”

Ating mababasa ang sumusunod na mga salita sa Aklat ng Deuteronomio kabanata xviii. Talata bilang: 18

“Aking palilitawin sa kanila ang isang Propeta mula sa kanilang mga kapatid, na tulad mo; at aking ilalagay sa kanyang bibig ang aking salita.”

Kung ang mga salitang ito ay hindi naaangkop kay Propeta Muhammad (ﷺ), nangangahulugang ito ay nananatiling walang katuparan. Si Propeta Hesus sa kanya mismong sarili ay hindi nag-angkin na siya ang tinukoy na Propeta sa naturang talata, bilang 18. Maging ang kanyang mga disipulo ay magkakatulad sa gayong opinyon: sila ay naghihintay para sa ikalawang pagbabalik ni Hesus bilang katuparan nang gayong hula. Kaya, hindi mapag-aalinlanganan na ang unang

---

¹⁸ Siya ay dating si Reverend David Benjamin Keldani, BD isang Romano Katoliko ng Uniate-Chaldean sekta. Siya ay isinilang noong taong 1867 sa Urmia sa Persia bago yumakap sa Islam

pagdating ni Hesus ay hindi isang palatandaan ng pagdating ng "Propetang katulad mo," at ang kanyang ikalawang pagdating ay hindi rin tanda ng katuparan ng salitang ito. Si Hesus sa paniniwala ng simbahan ay lilitaw bilang Hukom at hindi tagapagbigay ng Batas, at ang isang ipinangako na darating ay may dalang "nagngangalit na batas" sa "kanyang kanang kamay".

Upang bigyang katiyakan ang katangian ng Propetang ipinangako, ang ibang propesiya ni Moises ay makatutulong na kung saan tinutukoy ang: *"Liwanag ng Diyos mula sa Paran, ito ay walang iba kundi ang bundok sa Makkah. Ang mga salita sa Aklat ng Deuteronomio, kabanata xxxiii. Talata bilang 2, ay nagsabi ng ganito:*

"Ang Panginoon ay dumating mula sa Sinai, at lumitaw mula sa Seir sa kanila; at nagliwanag nang buong ganap mula sa Bundok Paran, at siya ay dumating kasama ng sampung libong mga banal (mabubuting tao); at mula sa kanyang kanang kamay ay tangan niya ang nagngangalit na batas para sa kanila."

Sa mga salitang ito, ang Panginoon ay itinulad sa araw. Siya ay nagmula sa *Sinai*, siya ay sumikat mula sa *Seir*, nguni't siya ay nagliwanag sa kanyang ganap na kaluwalhatian mula sa *Paran*, na kung saan siya ay lumitaw na kasama ang sampung libong mga santo (mabubuting tao) na may dalang **nagngangalit na batas** sa kanyang kanang kamay. Wala sa mga Israelitas, kabilang si Hesus ang may anumang kaugnayan sa pook na tinawag na '*Paran*'. Si Hagar (ang isa sa asawa ni Propeta Abraham), kasama ang kanyang anak na lalaking si Ismael, ay namalagi o nanahan sa ilang (kasukalan) ng *Beersheba*, na

pagkaraan ay namuhay at nanirahan sa ilang (kasukalan) ng *Paran* (Gen. xxi. 21). Pinakasalan niya ang isang babaing Ehipto, at sa pamamagitan ng kanilang panganay na anak na si Kedar, ay nagsimula ang lahi ng mga Arabo na mula noong panahong yaon at hanggang sa kasalukuyan ay nanahan o nabubuhay sa kasukalan ng *Paran*. At kung si Propeta Muhammad (ﷺ) ay walang alinlangang nagmula sa lahi ni Ismael sa pamamagitan ni Kedar at siya ay lumitaw bilang propeta sa ilang (kasukalan) ng *Paran* at muling nagbalik sa *Makkah* na kasama ang sampung libong banal at nagbigay ng isang nagngangalit na batas sa kanyang mga mamamayan, hindi ba ang propesiyang ito na binanggit sa itaas ay natupad sa pinakamalinaw na salita nito?

Ang mga salita ng propesiyang nilalaman ng **Habakkuk** ay mga bagay na kapansin-pansin. Ang kanyang (ang Isang Pinagpala mula sa *Paran*) karangalan ay saklaw ang mga kalangitan at kalupaang punung-puno ng kanyang papuri. Ang salitang "papuri" ay makahulugan, sa kadahilanang ang pangalang *Muhammad* sa tunay na kahulugan nito ay "ang isang *pinupuri*". Maliban sa mga Arabo, ang mga naninirahan sa kasukalan ng *Paran* ay pinangakuan na rin ng Kapahayagan:

"Hayaan ang kasukalan at ang mga kabayanan nito ay itaas ang kanilang tinig, ang bayang tinitirahan ni Kedar: hayaang umawit ang mga naninirahan sa bato, hayaan silang sumigaw sa ibabaw ng mga kabundukan. Hayaan silang magbigay ng parangal sa kanilang panginoon at ipahayag ang Kanyang kapurihan sa mga kalupaan. Ang Panginoon ay darating na parang lalaking makapangyarihan, kanyang guguluhin ang mga mapanibugho na parang lalaking

mandirigma na kanyang isinisigaw; siya ay magwawagi laban sa kanyang mga kaaway". Isaias

Mayroon ding dalawang mga propesiyang dapat pagtuunan ng pansin dahil may kinalaman ito kay Kedar. Ang isa ay nabanggit sa kabanata 60 ng Isaias: *"Bumangon, sumikat dahil dumating ang iyong liwanag at ang kadakilaan ng iyong Panginoon ay sa iyo lumitaw. Ang kawan ng mga kamelyo ay aabot sa iyo, ang mga kamelyo (dromedaries) ng Midian at Ephah; silang lahat ay magmumula sa Sheba ay darating.. Ang lahat ng kawan ni Kedar ay titipunin sa iyo ng sama-sama, ang mga lalaking tupa ng Nebaioth ay sa iyo maglilingkod: sila ay darating kasama ng kanilang pagtanggap sa aking dambana, at aking luluwalhatiin ang tahanan ng aking kaluwalhatian" (1-7)*

Ang iba namang propesiya ay matatagpuan sa Isaias 21, talata 13-17.

"Ang pasanin (tungkulin) ay sa (ibabaw ng) Arabia. Sa kagubatan ng Arabia kayo manirahan, kayong mga manlalakbay na kasama ni Dedanim. Ang mga naninirahan sa lupain ng Tema na nagbigay ng tubig sa kanya na nauuhaw at pinigil nila ang kanilang tinapay sa mga nagsitakas sa kadahilanang tinakasan nila ang mga espada at palaso at mula na rin sa kabigatan ng digmaan. Kaya sinabihan ako ng Panginoon; Sa loob ng isang taon ayon sa taon ng mga nagpapaupa, at ang lahat ng karangalan ni Kedar ay hindi magtatagumpay; at ang matitira sa bilang ng mga mamamana, ang mga matitigas ng angkan ni Kedar ay liliit (mababawasan)."

Basahin ang propesiyang ito sa Isaias bilang paliwanag ng isang napapaloob sa Deuteronomio na bumabanggit sa pagsikat ng Diyos mula sa *Paran*.

Kung si Ismael ay nanirahan sa kasukalan ng Paran, na kung saan ay doon niya ipinanganak si Kedar, na mga ninuno ng mga Arabo; at kung ang mga anak na lalaki ni Kedar ay makatatanggap ng kapahayagan mula sa Diyos; kung ang mga kawan ni Kedar ay tanggapin ang Dakilang dambana upang luwalhatiin "*ang kaluwalhatian ng aking tahanan*" na kung saan ay matatakpan ng kadiliman ang mundo ng ilang dantaon, at pagkaraan ang lupaing iyon ay makatatanggap ng liwanag mula sa Diyos; at kung ang lahat ng kadakilaan ni Kedar ay mabigo at ang bilang ng mga mangangaso, ang mga lalaking malalakas mula sa mga supling ni Kedar ay mababawasan sa loob ng isang taon pagkatapos tumakas ang isa mula sa mga espada at pana – ang tinutukoy na Isang Dakila mula sa *Paran* (Habakkuk iii 3) ay walang iba kundi ang **Propeta Muhammad** (ﷺ). Si Propeta Muhammad (ﷺ) ay ang banal na supling ni Ismael mula kay Kedar, na nanirahan sa disyerto ng *Paran*. Si Muhammad (ﷺ) ang ang tinukoy na Propeta na kung saan ang mga arabo ay nakatanggap ng kapahayagan sa panahon na ang mundo ay balot ng kadiliman.

Sa pamamagitan niya, ang Diyos ay sumikat mula sa Paran, at ang *Makkah* ay ang pook na kung saan ang Bahay ng Diyos ay niluluwalhati at ang mga angkan ni Kedar ay dumating at tinanggap ang Kanyang dambana. Si Propeta Muhammad (ﷺ) ay inusig ng kanyang mga mamamayan at napilitang iwanan ang *Makkah*. Sa gayong kalagayan, siya ay uhaw na uhaw na tumakas mula sa mga espadang nakabunot at mga panang nakahanda, at pagkaraan ng isang taon mula nang siya ay lumisan, ang mga supling ni Kedar (na ang tawag ay tribu ng Quraish) ay sumalubong sa kanya sa *Badr*, ang kauna-unahang pook ng digmaan sa pagitan ng mga taga *Makkah* at ng Propeta

(Muhammad ﷺ). Ang mga anak ni Kedar at ang bilang ng kanilang mamamana ay lumiit at ang lahat ng kanilang tagumpay ay nabigo. Kaya, kung ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay hindi tanggapin bilang katuparan ng lahat ng propesiyang ito, samakatuwid, ito ay mananatiling hindi pa naisakatuparan. "*Ang bahay ng aking kaluwalhatian*" ay tumutukoy ito sa Isaias IX ay ang bahay ng Diyos sa *Makkah* (na kilala sa tawag na *Masjid Al-Haram* na kung saan ang *Ka'bah* ay nakatayo bilang sagisag ng Pagsamba sa Nag-iisang Diyos) at hindi ang Simbahan ni Kristo na kung saan ay ito ang iniisip ng mga komentaristang mga Kristiyano. Ang kawan o angkan ni Kedar, na nabanggit sa talata bilang 7, ay kailanman ay hindi nakapunta sa Simbahan ni Kristo; at ito ay katotohanan na ang mga bayan ni Kedar at ang mga naninirahan dito ay tanging nalalabing mga tao sa buong mundo na nananatiling hindi napasok ng anumang impluwensiya ng Simbahan ni Kristo.

Muli, ang pagkabanggit ng 10,000 mga banal mula Deuteronomio xxx 3 sadyang makahulugan. Siya (ang Diyos) ay sumikat mula sa *Paran*, at siya ay dumating kasama ang 10,000 mga banal. Basahin ang buong kasaysayan ng disyerto ng *Paran* at matatagpuan mo roon na walang ibang pangyayaring naganap maliban sa *Makkah* noong sakupin ito ng Propeta Muhammad (ﷺ). Siya ay dumating kasama ang 10,000 mga tagasunod galing *Madinah* at muling pumasok sa "*ang bahay ng Aking Kaluwalhatian*." Kanyang ipinagkaloob ang nangganggalit na batas sa buong mundo na siyang nagpabagsak sa ibang batas. Ang Tagapag-aliw – ang Espiritu ng Katotohanan – na nabanggit ni Propeta Hesus ay walang iba kundi ang Propeta Muhammad (ﷺ). Hindi maaaring

ipakahulugan bilang “Banal na Espiritu”, sa kadahilanang ayon sa turo ng teolohiya ng simbahan na kanyang sinabi, “Kinakailangan para sa iyo na ako ay lumisan,: sinabi ni Hesus, “Dahil kung hindi ako lilisan, ang Tagapag-aliw ay hindi darating sa inyo, subali't kung ako ay umalis ay (siya ay) aking ipapadala sa inyo.”

Maliwanag na ang Tagapag-aliw ay darating pagkaraan ni Hesus at hindi niya kasama ng kanyang banggitin ang mga salitang ito. Samakatuwid, maaari ba nating ipagpalagay na mawawala ang Banal na Espiritu sa kanya kung ang kanyang pagbabalik ay batay sa kondisyong ayon sa paglisan ni Hesus? Bukod pa rito, ang paraan kung paano siya inilarawan ni Hesus ay ginawa siyang tao at hindi espiritu. "Hindi siya magsasabi ng kanyang sarili, subali't anumang kanyang narinig ay iyon ang kanyang sasabihin." Dapat ba nating ipagpalagay na ang Banal na Espiritu at ang Diyos ay dalawang bagay na magkaiba na kung saan ang Banal na Espiritu ay magsasabi hinggil sa kanyang sarili at ganoon din na kanyang sasabihin ang mga bagay na narinig mula sa Diyos? Ang mga salita ni Hesus ay maliwanag na tumutukoy sa ibang Sugo ng Diyos. Siya ay kanyang tinawag bilang Espiritu ng Katotohanan at ganoon din ang Qur'an na nagsasabi kay Propeta Muhammad (ﷺ). {Bagkus! Siya (si Muhammad ﷺ) ay dumating nang may dalang katotohanan at siya ay nagpapatunay sa mga Sugo (na nauna sa kanya)}. [Qur'an- 37:37]¹⁹

Ang Mga Katibayan Mula sa Ebanghelyo

---

¹⁹ Muhammad in the Bible, Abdul Ahad Dawud.

Maraming bilang na talata sa Bagong Tipan ang nagbigay-linaw tungkol sa pagdating ni Propeta Muhammad (ﷺ) sa pamamagitan ng pahiwatig mula sa kanyang likas na mga ikinilos o mga gawain.

Si Juan Bautista: Nang siya (si Hesus) ay sinimulang binyagan (o bautismuhan), ang mga mamamayang Hudyo ay nagpadala ng pari upang kanilang makita o matunghayan kung sino nga siya. Siya (si Hesus) ay umamin, *“Hindi ako ang Kristo.” At siya ay tinanong, Kung gayon, ano? Ikaw ba ay si Elijah?” At siya ay sumagot: “Hindi ako.” Ikaw ba ang Propetang iyon? At siya ay sumagot, “Hindi.” Kaya siya ay tinanong: Bakit siya babautismuhan kung gayon kung ikaw ay hindi si Kristo, hindi rin si Elijah, at hindi rin ang Propetang iyon?”* Juan 1:20-25

Ang Propetang iyon ay hindi si Hesus, sapagkat una, siya ang Kristo, at ikalawa, sapagka’t si Juan Bautista ay patuloy na nangangaral at nagbibinyag at nagsasabi tungkol sa pagdating ng Propetang iyon sa panahon ni Hesus, Kung gayon, ito ay maaaring si Propeta Muhammad (ﷺ).

Si Hesus ay nagbigay din ng paunang salita (o hula) tungkol sa pagdating ng isa pang Propeta na ang pangalan ay magiging ‘periqlytos o Paracleto. Sa pagsalin sa wikang Ingles, siya ay tinawag na Tagapag-aliw o tagapayo. Nakasulat na ang kanyang mga aral ay magtatagal (o panghabang panahon):

“At ako’y dadalangin sa Ama, at kayo’y bibigyan niya ng ibang Mang-aaliw, upang siyang sumainyo magpakailan man.” Juan 14:16

Ang salitang griyegong ‘periqlytos’ ay nangangahulugang bantog, kilala at kapuri-puri, at ito ang salitang akma sa

salitang arabik na *Ahmad*. Pinatunayan sa Qur'an na sinabi ni Hesus na ang isang Propeta na ang pangalan ay Ahmad ay darating pagkaraan niya:

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{At (alalahanin), nang si Isa (Hesus), anak ni Maryam (Maria) ay nagsabi: O, Angkan ni Israel! Ako ay Sugo ng Allah sa inyo, na nagpapatunay sa Tawrah (Torah na dumating) na una sa akin, at nagbibigay ng magandang balita tungkol sa isang Sugo na darating pagkaraan ko, na ang pangalan ay Ahmad. Nguni't nang siya (Ahmad i.e Muhammad) ay dumating sa kanila na may dalang malinaw na katibayan, sila ay nagsabi: "Ito ay isang malinaw na salamangka"}. [Qur'an-61:6]

Ang Mga Matatalinong Katibaan na Nagpapatunay sa Kanyang Pagiging Propeta (Muhammad ﷺ)

1. **Ang Propeta (ﷺ) ay Hindi Nakapag-aral.** Siya ay hindi marunong magbasa at magsulat. Siya ay nabuhay sa gitna ng mga mamamayang hindi nakapag-aral. Samakatuwid, walang sinuman sa kanila ang makapagsasabi na ang may-akda ng Qur'an ay si Muhammad (ﷺ)!

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{At ikaw (O Muhammad ﷺ) ay hindi nakapagbigkas ng alinmang aklat na una pa rito (sa Qur'an), at hindi rin nakapagsulat ng alinmang aklat sa iyong kanang kamay. Kaya,

(kung nangyari nga ang gayon, maaaring) ang mga mapaggawa ng kabulaanan (ay nakapagdulot na) ng pag-aalinlangan (tungkol dito)}. [Qur'an-29 :48]

2. Ang Mga Arabo ay Hinamon na Maglahad, Kumatha o Gumawa ng Anumang Bagay na katulad ng Qur'an, at ito ay Hindi Nila Nagawa!

Ang mga Arabo ay namangha at nagilalas sa kagandahan, balangkas o kayarian at malalim na mga kahulugan ng Qur'an. Ang Qur'an ay walang hanggang himala ni Propeta Muhammad (ﷺ). Sa katunayan, ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay nagsabi: [*“Ang mga himala ng mga naunang propeta ay nakahangga lamang sa kanilang sariling kapanahunan. Nguni't ang himala na ipinagkaloob sa akin ay ang Qur'an, ito ay walang hanggan; kaya, ako ay umaasa na ako ang may pinakamaraming tagasunod”*]. Al-Bukhari

Bagaman ang kanyang mga mamamayan ay matalas at bantog sa kanilang kahusayan sa tula, ang Dakilang Allah ay naghamon sa kanila na gumawa o kumatha ng nakakatulad ng nilalaman ng Qur'an, nguni't hindi nila ito nagawa.

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{At kung kayo ay nag-aalinlangan hinggil sa anumang Aming ibinaba (o ipinahayag) (ang Qur'an) sa Aming alipin (na si Muhammad), magkagayon, magpakita kayo ng isang kabanata na katulad nito at inyong tawagin ang inyong mga saksi bukod

sa Allah (upang kayo ay tulungan), kung (tunay ngang) kayo ay makatotohanan}.²⁰ [Qur'an-2:23]

Sa kabuuan, hinamon ng Dakilang Allah ang sangkatauhan na maglahad o kumatha ng katulad sa Qur'an.

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{O sila ba ay nagsasabing: “Siya (si Muhammad ﷺ) ang kumatha nito (ng Qur'an?)”. Hindi, (bagkus) sila ay hindi naniniwala! Kaya, hayaan mo silang magpakita ng isang salaysay na nakakatulad nito (ng Qur'an) kung sila ay (tunay na) makatotohanan}. [Qur'an-52:33-34]

3. Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay Nagpatuloy sa Pagpapalaganap at Pag-anyaya sa Islam, Bagaman Siya ay Nakaharap sa Maraming Kahirapan at Siya ay Sinalangsang ng Kanyang Mga Mamamayan, nguni't Nang Malaunan, Siya ay Tinangkang Patayin. Subali't ang Propeta (ﷺ) ay nagpatuloy sa pagpapalaganap, at siya ay naging matiisin. Kung siya ay isang huwad o bulaang Propeta, maaari siyang huminto sa paglalaganap kung kanyang pinangangambahan ang mga panganib ng kanyang buhay.

Si W. Montgomery Watt ay nagsabi: *“Ang kanyang paghahanda para sa anumang mga pag-uusig laban sa kanyang paniniwala, ang mga taong may mataas na paggalang at pitagan na naniwala sa kanya at kinilala bilang pinuno, at ang kadakilaan ng kanyang*

---

²⁰ **Himala ng Qur'an.** Isinalaysay ni Abu Hurairah na sinabi ng Propeta (ﷺ): “Bawa't Propeta ay pinagkalooban ng himala, isang paraan upang akayin ang sangkatauhan sa pananalig sa Allah. Ang ipinagkaloob sa akin ay isang kapahayagan (Qur'an) na ipinadala sa akin ng Allah. At ako ay umaasa na marami ang aking tagasunod hanggang sa Araw ng Pagkabuhay na Muli.” *Sahih Muslim, Hadith Bilang-1:134.*

natamong tagumpay—lahat ng mga ito ay nagbibigay ng palatandaan ng kanyang pangunahing katapatan. Ang pag-aakalang si Muhammad (ﷺ) ay isang huwad (na propeta) ay nagbibigay nang higit na suliranin kaysa sa pagbibigay lunas nito. Higit pa rito, walang isa mang dakilang tao ng kasaysayan ang binigyan ng kaaba-abang pagpapahalaga ng taga kanluran maliban kay Muhammad (ﷺ). Hindi lamang natin dapat ipagkaloob kay Muhammad (ﷺ) nang may katapatan at katapatan ng layunin, kung siya ay ating ganap na uunawain; kung ating itutuwid ang mga maling paratang na ating minana mula sa nagdaang panahon, hindi nating dapat kalimutan na ang matatag na katibayan ay isang mahigpit na pangangailangan kaysa sa pagpapakita ng sapilitang pangangatuwiran, at sa paraang tulad nito ay ating matatamo ito nang may kahirapan”.

4. Bawa't Tao ay Naaakit sa Palamuti at Kagandahan ng Buhay sa Mundong ito, at Maaaring Maging Daan Upang Malihis sa Pamamagitan ng Mga Bagay na ito.

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{Ginawang kaakit-akit para sa tao ang pagmamahal sa alinmang kanilang pinagnanasaan - mga kababaihan, at mga anak, at mga bunton ng pinagtipunang ginto at pilak, mga naggagandahang uri ng kabayo, at mga hayupan at mga taniman (o mga sakahang) lupa. Iyan ang kasiyahan ng makamundong buhay, nguni't nasa Allah, ang pinakamabuting pook na pagbabalikan (ang walang hanggang paninirahan sa Paraiso)}. [Qur'an-3:14]

Likas sa tao ang pagiging masidhi na makamtan ang mga kaakit-akit na karangyaan at kagandahan ng daigdig na ito. Ang mga tao ay mayroong pagkakaiba-iba sa pamamaraang

makamtan ang mga bagay na ito. Ang iba ay maaring makamtan ito sa mabuting pamamaraang umaalinsunod sa batas, samantalang ang iba ay maaaring humantong sa paggamit ng mga masasama at mararahas na pamamaraan.

Sa kanyang panahon, ang mga mayayaman at iginagalang na tribu ng Quraish ay nagtangkang himukin ang Propeta (Muhammad ﷺ) na itigil ang pag-anyaya ng Islam sa mga tao. Sila ay nangako sa kanya na siya ay gagawin nilang pinuno ng Quraish, at ipakakasal siya sa mga naggagandahang babae, at gagawin siyang isa sa mga bantog at makapangyarihang taong kabilang sa kanila. Siya ay sumagot sa mga nakatutuksong alok, at nagsabing:

[Sumpa man sa Allah, kung ang araw ay kanilang ilalagay sa aking kanang kamay, at ang buwan sa aking kaliwang kamay upang lisanin ang bagay na ito, hindi ko ito magagawang lisanin hanggang ito ay gawing malinaw ng Allah o ako ay mapatay sa pag-anyaya sa tao para dito]. Ibn Hisam

Kung ang Propeta Muhammad (ﷺ) ay isang huwad o impostor, katiyakang tatanggapin niya ang mga alok na walang pagtangga.

Si **Thomas Carlyle**, ay nagsabi: *“Sinasabi mo, na siya ay tinawag nilang isang Propeta? Bakit? Sapagka’t siya ay nanindigan nang matatag sa kanilang harapan. Dito, hindi nababalutan ng anumang himala, malinaw na siya ay nakikitang nakasuot ng kanyang balabal, nagsusulsi ng sariling sapatos, nakikipaglaban, nagbibigay payo sa gitna nila. Maaaring nakita nila kung anong uri ng tao siya, hayaan siyang tawagin kung anong nais nila. Walang isang emperor na may*

korona na sinunod nang katulad ng pagsunod nila sa taong ito na nakasuot ng balabal ng sariling kapangyarihan. Sa dalawampu't tatlong taon (23) hirap at aktuwal na pagsubok, aking natagpuan ang isang tunay na bayani na kailangan para sa gayong sarili".²¹

5. Ito ay Isang Katotohanang Bagay na Ang Mga Kinasasakupan at Kayamanan ng Isang Kaharian ay Nasa Kamay o Kapamahalaan ng Hari.

Para kay Propeta Muhammad (ﷺ) nababatid niya na ang buhay dito ay pansamantala lamang. Si Abdullah ay nagsabi: [Ang Propeta (ﷺ) ay nakahiga sa banig na yari sa dahon ng palmera na nagkamarka sa kanyang tagiliran, kaya, sinabi ko: (O Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ)! Ipapalit ko para sa iyo ang aking ina at ama! Tulutan mo kaming lagyan ng sapin ang iyong banig na maari mong higaan upang ang iyong tagiliran ay hindi magkabakas).

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: “Ang aking halimbawa sa buhay na ito ay tulad ng isang naglalakbay na namahinga sa ilalim ng isang punongkahoy, pagkatapos siya ay nagpatuloy sa kanyang paglalakbay”. Ibn Majah

Si An-Nu'man bin Bashir ay nagsabi: [Nakita ko ang inyong Propeta (sa panahon) na wala siyang matagpuang kahit mumurahing uri ng datiles upang lamnan ang kanyang sikmura]. Muslim

Si Abu Hurairah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi:

[Ang Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay hindi kumain ng tatlong sunud-sunod na araw hanggang sa kanyang kamatayan]. Al-Bukhari

---

²¹ 'Heroes, Hero-Worship and the Heroic in History'

Bagaman ang Tangway (Peninsula) ng Arabia ay nasa ilalim ng kanyang kapamahalaan, at siya ang pinagmumulan ng kabutihan para sa kanyang mga mamamayan, kung minsan, ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay walang matagpuang pagkain upang mawala ang kanyang pagkagutom. Ang kanyang asawa, si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nagsabi: *[Na ang Propeta (ﷺ) ay bumili ng ilang pagkain mula sa isang Hudyo (at napagkasunduang bayaran siya sa darating na araw) at ibinigay niya ang kanyang espada bilang panagot sa utang].* Al-Bukhari

Hindi ito nangangahulugan na hindi siya makakukuha ng anumang kanyang nais; sapagka't ang salapi at yaman ay inilalagay sa kanyang harapan ng kanyang Masjid, at hindi siya gumagalaw mula sa kanyang kinaroroonan hanggang ito ay ipamahagi niya sa mga mahihirap at dukhang nangangailangan.

Kabilang sa kanyang mga kasamahan ay mga mayayaman at kilala sa kanilang lipunan, sila ay mabilis na nagsisilbi sa kanya at handang ipagkaloob sa kanya ang pinakamamahaling bagay para sa kanya. Ang dahilan kung bakit tinalikdan ng Propeta (ﷺ) ang mga yaman ng mundong ito ay sapagka't nababatid niya ang katotohanan ng buhay na ito. Siya ay nagsabi: *[“Ang kahalintulad ng mundong ito sa Kabilang buhay, ay tulad ng isang tao na inilubog ang kanyang daliri sa karagatan. Pagmasdan kung ano ang maibabalik nito”].* Muslim

Si Reverend Bosworth Smith ay nagsabi: *“Kung mayroon mang isang tao na may karapatang maging tagapamahala sa pamamagitan*

ng makadiyos na panuntunan, ito ay si Muhammad (ﷺ), sapagka't nasa kanya ang lahat ng lakas (ng kapangyarihan) na hindi ginamitan ng sandata sa pagtataguyod nito. Hindi niya pinahahalagahan ang palamuti ng kapangyarihan. Ang payak ng kanyang pribadong buhay ay ang pananatili ng kanyang buhay sa publiko".²²

Ito ang puna ni Bosworth Smith, sa kanyang aklat na "Muhammad and Muhammadanism", London, 1874 pahina 72.

6. May mga pangyayaring naganap sa Propeta ng Allah (Muhammad ﷺ) na nangangailangan ng paliwanag, subali't wala siyang magawang anupamang bagay sa dahilang wala siyang natanggap na kapahayagang hinggil doon. Sa panahong ito (i.e. sa pagitan ng pangyayari at kapahayagan) siya ay hapung-hapo. Isa sa mga pangyayari ay ang naganap sa *Ifk*²³ na kung saan ang asawa ng Propeta na si Aishah (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay napagbintangan ng pagtataksil. Ang Propeta (ﷺ) ay hindi nakatanggap ng kapahayagan hinggil sa pangyayaring ito sa loob ng isang buwan; sa panahon na ang kanyang mga kaaway ay nagsasalita ng masama sa kanya hanggang sa pagsapit ng kapahayagan na nagpapawalang-sala kay Aishah. Kung naging impostor lamang ang Propeta (ﷺ) ay dapat nabigyan niya kaagad ng kalutasan nang maganap ang pangyayaring ito.

---

²² Muhammad and Muhammadanism

²³ i.e. Ito ay isang pangyayari nang ang mga mapagkunwari ay pinagbintangan si Aishah, (Kalugdan nawa siya ng Allah), na isang babaing nagtaksil.

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{O di kaya siya ay magsalita mula sa kanyang sariling pagnanasa}. [Qur'an-53:3]

7. Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay hindi hiniling sa mga tao na siya ay papurihan. Subali't kasalungat nito, ang Propeta (ﷺ) ay hindi natutuwa kung ang tao ay pumupuri sa kanya sa anumang paraan.

Si Anas (Kalugdan nawa siya ng Allah) ay nag-ulat: *[Walang ibang tao na pinakamamahal sa kanyang mga kasamahan maliban sa Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ). Kanyang sinabi: Kapag siya ay kanilang nakita, sila ay hindi na tatayo para sa kanya dahil nababatid nilang hindi niya ito nagugustuhan].* At-Tirmidhi

Si **Washington Irving** ay nagsabi: *“Ang kanyang tagumpay sa larangan ng lakas-militar ay walang napukaw na anumang pagmamalaki o di kaya ng labis na pagyayabang na dapat nilang ginawa kung sila man ay nasilaw sa mga hangaring makasarili. Sa panahon ng katanyagan ng kanyang kapangyarihan ay napanatili niya ang kababaang-loob at kaanyuang tulad sa panahon ng kanyang paghihirap. Malayong masangkot sa katayuang makahari, nayayamot ang kanyang kalooban kapag siya ay pumasok sa isang pagtitipon na may nakitaan siyang mga hindi karaniwang pagpaparangal sa kanya.”*

8. May mga talata sa Banal na Qur'an na ipinahayag na kung saan ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay sinisisi at pinaalalahanan nang dahil sa ibang mga pangyayaring katulad ng:

a. Ang Salita ng Dakilang Allah :

{O Propeta (Muhammad ﷺ), bakit mo ipinagbabawal (sa iyong sarili) ang anumang ipinahintulot ng Allah para sa iyo? Hinahanap mo ba ang pagsang-ayon ng iyong mga asawa? At ang Allah ay Mapagpatawad, Maawain}. [Qur'an-66:1]

Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay umiwas na kumain ng pulut-pukyutan dahil sa mga asal ng iba niyang mga asawa. Pagkaraan, siya ay pinayuhan ng Allah dahil ipinagkakait niya sa kanyang sarili ang bagay na pinahintulutan sa kanya.

b. Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{Nawa'y ikaw ay pagpaumanhin ng Allah (O Muhammad ﷺ), bakit mo hinayaang sila ay magpaiwan (at hindi mo dapat gawin ito) hanggang ito ay maging malinaw sa iyo (kung sino ba) yaong mga makatotohanan at mapag-alaman mo ang mga sinungaling?}. [Qur'an-9:43]

Pinagpayuhan ng Dakilang Allah ang Propeta (ﷺ), sapagka't kaagad niyang tinatanggap ang mga kasinungalingang pagdadahilan ng mga mapagkunwari nang ang mga ito ay nagpaiwan sa panahon ng Digmaan sa Tabuk. Sila ay kanyang pinatawad at tinanggap ang kanilang mga kadahilanan bagaman sila ay hindi niya inusisa.

k. Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{Siya (ang Propeta Muhammad ﷺ) ay nagkunot-nuo (ibinaling ang mukha) at tumalikod, sapagka't lumapit sa kanya ang lalaking bulag (na sumasabad).²⁴ At ano ba ang iyong nalalaman (O Muhammad ﷺ) na baka sakaling siya ay

---

²⁴ Siya ay si Abdullah bin Umm Maktum na sumabad sa kanya habang siya ay nagpapaliwanag tungkol sa Islam sa isang maimpluwensyang pinuno ng mga Quraish.

(naghahangad na) maging dalisay (bunga ng kanyang natutunan sa iyo)? O (baka) siya ay (naghahangad na siya ay) mapaalalahanan at ang paalala ay makabuti sa kanya?). [Qur'an-80:1-4]

Si Abdullah bin Umm Maktum ay isang mahirap at bulag ay lumapit sa Propeta (Muhammad ﷺ) habang ang Propeta (ﷺ) ay nag-aanyaya sa isa sa mga makapangyarihan pinuno ng tribu, ang Propeta (ﷺ) ay nagkunot-noo at lumayo, ngunit, siya ay binigyang babala ng Allah nang dahil sa gayong kalagayan. Kung ang Propeta (ﷺ) ay isang huwad, ang mga talatang ito ay hindi kailanman matatagpuan sa Banal na Qur'an.

Si Muhammad Marmaduke Pickthall ay nagsabi:

*“Isang araw, ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nakikipagtalakayan sa isa sa mga mataas na tauhan ng Quraish upang ito ay anyayahan tungo sa katotohanan ng Islam, ang isang bulag ay lumapit sa kanya at nagtanong hinggil sa pananampalataya. Ang Propeta (ﷺ) ay nayamot dahil sa pagsabad nito, kaya siya ay napakunot-noo at sabay na tinalikuran ang bulag na lalaki. Sa talatang ito, siya ay pinagsabihan na ang kahalagahan ng lalaking ito ay hindi mahuhusgahan ayon sa kanyang kaanyuan o mga makamundong katungkulan”.*²⁵

9. Isa sa mga tiyak na palatandaan ng kanyang pagiging tunay na Propeta ay matatagpuan sa kabanata ng Quran, *ang kabanata Lahab-Bilang (111)*. Sa kabanatang ito ay napapaloob ang poot ng Allah kay Abu Lahab (ang tiyuhin ng Propeta ﷺ) tungo sa

---

²⁵ The Glorious Qur'an pg. 685

kaparusahan ng Impiyerno. Ang kabanatang ito ay ipinahayag noong bago pa lamang ang kanyang pagpapalaganap ng relihiyong Islam. Kung ang Propeta (ﷺ) ay isang huwad o impostor maaaring hindi niya ipalalabas ang ganitong pasiya, sapagka't ang kanyang tiyuhin ay maaaring yumakap sa Islam sa mga darating na panahon!

Sinabi ni **Dr. Gary Miller**: *“Halimbawa, ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay may tiyuhin na ang pangalan ay si Abu Lahab. Ang taong ito ay matindi ang pagkamuhi sa Islam kung kaya, kahit saan magtungo ang Propeta (ﷺ) ay sinusundan at hinihiya niya ito. Kung makita niya ang Propeta (ﷺ) na nakikipagkuwentuhan sa mga taong estranghero, ay hinihintay niyang matapos ito, subali't kapag sila ay naghiwalay na, ay pinupuntahan ni Abu Lahab ang estranghero at inuusisa kung ano ang kanilang pinag-usapan, 'ano ang sinabi niya sa iyo? Sinabi ba niyang itim? Hindi, dahil ito ay puti. Sinabi ba niyang 'umaga'? 'Hindi, dahil ito ay gabi'. Sinasabi niya nang buong katapatan ang mga bagay na sumasalungat sa anumang kanyang narinig na sinabi ng Propeta Muhammad (ﷺ). Subali't, halos sampung taon bago pa mamatay si Abu Lahab, may maikling kabanata sa Qur'an na ipinahayag sa Propeta (ﷺ) na maliwanag na nagsasabing si Abu Lahab ay itatapon sa Apoy (Impiyerno). Samakatuwid, ito ay nagbibigay patunay na si Abu Lahab ay kailanman ay hindi magiging Muslim.*

Sa loob ng sampung taon, ay walang ginawa si Abu Lahab maliban sa paulit-ulit niyang sinasabi, 'Narinig ko na ipinahayag kay Muhammad (ﷺ) na kailanman ay hindi ako magbabago – na kailanman ako ay hindi magiging Muslim at ako ay papasok sa Impiyerno. Kung gayon, gusto kong maging Muslim ngayon. Magugustuhan mo ba ito? Ano sa palagay mo ngayon ang masasabi

*mo sa iyong banal na kapahayagan? Nguni't, kailanman ay hindi niya nagawang maging Muslim. Sa kabila ng katotohanan, iyon ang eksaktong pag-aasal na inaasahan ng sinuman mula sa kanya, sapagka't siya ay lagi nang sumasalangang sa kapahayagan ng Islam. Sa madaling salita, si Muhammad (ﷺ) ay nagsabi: 'Kinamumuhian mo ako at nais mong ako ay iyong patayin? Narito, sabihin mo ang mga salita, at ako ay mamamatay. Halika, sabihin mo ang mga ito!' Nguni't kailanman ay hindi nagawang sabihin ito ni Abu Lahab. Sampung taon! At sa lahat ng panahon ng kanyang buhay, hindi niya niyakap ang Islam at kailanman ay walang siyang malasakit sa pagpapalaganap ng Islam. Paano makatitiyak si Muhammad (ﷺ) na tutuparin ni Abu Lahab ang kapahayagan ng Qur'an tungkol sa kanya kung siya (Muhammad ﷺ) ay hindi tunay na Sugo ng Allah? Paano siya magkakaroon ng gayong tiwala na umabot ng sampung taon upang ipawalang katotohanan ang kanyang pagiging Propeta? Ang tanging kasagutan ay siya ay tunay na Sugo ng Allah, sapagka't sa paglahad ng gayong mapanganib na hamon, ang isa ay nararapat na magkaroong ng ganap na pananalig na siya nga ay mayroong tangang banal na kapahayagan.'*²⁶

10. Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay tinawag na 'Ahmad' sa isang talata ng Qur'an sa halip na 'Muhammad'.

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{At (alalahanin), nang si Isa (Hesus), anak ni Maryam (Maria), ay nagsabi: O, Angkan ni Israel! Ako ay Sugo ng Allah sa inyo, na nagpapatunay sa Tawrah (Torah na dumating) na una sa akin, at nagbibigay ng magandang balita tungkol sa isang Sugo na darating pagkaraan ko, na ang pangalan ay Ahmad.

---

²⁶ The Amazing Qur'an

Nguni't nang siya (Ahmad i.e Muhammad) ay dumating sa kanila na may dalang malinaw na katibayan, sila ay nagsabi: "Ito ay isang malinaw na salamangka}. [Qur'an-61:6]

Kung siya nga ay isang huwad na Propeta, ang pangalan 'Ahmad' ay hindi babanggitin sa Banal na Qur'an.

11. Ang relihiyong Islam ay naririto pa rin hanggang sa kasalukuyan at ito ay lumalaganap sa buong mundo. Libu-libong tao ang yumayakap sa Islam at higit na kinasisiyahan kaysa sa ibang relihiyon. Ito ay nangyayari sa kabila na ang mga tagapaglaganap ng Islam ay kapos sa mga pananalapi tulad ng inaasahan at sa kabila ng pagtatangka ng mga kaaway ng Islam na hadlangan ang paglaganap nito.

Ang Dakilang Allah ay nagsabi:

{Katotohanan, Kami, (at) tanging Kami (lamang) ang nagpahayag ng Dhikr (ang Qur'an) at katiyakan, na ito ay Aming pangangalagaan (sa anumang katiwalian)}. [Qur'an-15-9]

Si **Thomas Carlyle** ay nagsabi: *"Isang huwad na tao ay nakapagtatag ng isang relihiyon? Kung gayon, bakit, ang isang huwad na tao ay hindi makapagpatayo ng isang bahay na yari sa tipak ng bato! Kung hindi niya nalalaman at sinusunod ang tunay na sangkap ng mortar, sinunog ang luwad at kung ano pang gawain, hindi bahay ang kanyang magagawa kundi mga inimbak na basura. Ito (ang Islam) ay hindi magtatagal ng labindalawang siglo, upang pigilin ang isang daan at walumpung milyon, at tiyak na ito ay guguhong nang tuwiran. Maraming kilala at bantog na pinuno sa mundong ito, subali't ang kanilang huwad na kapangyarihan ay naglaho sa kanilang harapan sa isang araw lamang. Ito ay katulad ng*

hinuwad na papel ng bangko; ito ay dumadaan sa kanilang walang kabuluhang mga kamay. Ang mga Digmaan ng Pransiya at mga tulad nito ay nagpahayag ng katapatan o katotohanan na ang hinuwad na papel ay huwad. Nguni't ang isang Dakilang Tao lalo na siya (si Muhammad ﷺ) ako ay magsisikhay upang ipaglaban na katotohanan na siya ay higit pa sa isang tunay (na tao). Para sa akin ang pangunahing haligi niya at ng lahat ng nakasalalay sa kanya, ay ito (ang katotohanan ng kanyang mensahe, ang Qur'an)".²⁷

Pinangalagaan ng Propeta (Muhammad ﷺ) ang Banal na Qur'an, pagkaraang pangalagaan ito ng Allah sa puso ng mga tao, henerasyon pagkaraan ng bawa't henerasyon. Katunayan, ang pagsasaulo, at ang pagbigkas nito, ang pag-aaral at pagtuturo nito ay kabilang sa mga bagay na ginagawa ng isang Muslim, sapagka't ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: [*"Ang pinakamabuti sa inyo ay yaong pinag-aralan ang Qur'an at ito ay kanyang itinuro (sa iba)".*]. Al-Bukhari

Marami ang nagtangkang dagdagan at bawasan ang mga Talata mula sa Banal na Qur'an, subali't sila ay hindi nagtagumpay kailanman, sapagka't ang mga kamalian ay kagyat na natatagpuan. At tungkol sa Sunnah ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) na siyang pangalawang pinagmumulan ng Batas ng Islam (Shari'ah), ito ay pinangalagaan din ng mga mapagkakatiwalaan at mabubuting Muslim. Kanilang ginugugol ang kanilang buhay upang tipunin ang mga Sunnah, at kanilang sinusuri kung alin ang mapananaligan at hindi mapananaligan. At kanilang ipinaliwanag din ang alinmang salaysay na walang batayan. Sinuman ang bumasa sa

---

²⁷ 'Heroes, Hero-Worship and the Heroic in History'

mga aklat na sinulat tungkol sa mga Hadith ay mapag-aalaman ito kung ang mga salaysay ay tunay ngang mapananaligan.

Si **Michael Hart** ay nagsabi: *“Naitatag at naipalaganap ni Muhammad (ﷺ) ang isa sa dakilang relihiyon ng mundo²⁸, at siya ay naging isang kagila-gilas na pinunong pampolitiko. Sa panahon ngayon, labingtalong siglo pagkaraan ng kanyang kamatayan, ang kanyang impluwensiya ay makapangyarihan pa rin at nananatili.’*

12. Ang Mapananaligan at Makatotohanan ng Kanyang Prinsipio at Ang Mga ito ay Mainam at Angkop sa Bawa't Panahon at Pook. Ang bunga ng pagsasakatuparan ng Islam ay malinaw at natatangi, na siyang sumasaksi na ito ay tunay na kapahayagan mula sa Nag-iisang Diyos, ang Allah. Karagdagan pa nito, bakit hindi posible para kay Propeta Muhammad (ﷺ) na maging isang Propeta – maraming Propeta at Sugo ang ipinadala na nauna sa kanya. Kung ang kasagutan sa katanungang ito ay walang bagay ang makapipigil dito, samakatuwid, bakit ninyo itinatangi ang pagiging Propeta niya at kinikilala naman ninyo ang pagiging Propeta ng iba?’

13. Ang buong henerasyon ng mga tao ay hindi maaaring magpadala ng batas na katulad ng batas ng Islam na sumasaklaw sa bawa't aspeto ng buhay tulad ng pakikipagkalakalan, pag-aasawa, panlipunang pag-uugali, politika, mga gawaing pagsamba at maraming pang iba. Kaya, paanong ang isang taong di-nag-aral ay makapagdala nang

---

²⁸ Kami ay naniniwala na ang Islam ay Banal na Kapahayagang nagmula sa Allah, at hindi ito itinatag ni Propeta Muhammad (ﷺ).

gayong batas. Hindi ba ito ay malinaw na katibayan at tanda ng kanyang pagiging tunay na Propeta?

14. Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay hindi nagsimulang manawagan sa tao na yakapin ang Islam hanggang sa gulang niyang apatnapu. Ang kanyang kabataan ay lumipas at sa gulang na dapat ay namamahinga na siya at gugulin ang nalalabing panahon sa kasayahan, nguni't ito ang gulang na siya ay itinakda bilang Propeta at siya ay pinag-utusang magpalaganap ng Islam.

Si **Thomas Carlyle** ay nagsabi: *“Ito ay sadyang sumasalungat laban sa paniniwalang siya ay huwad na propeta, sapagka't, katotohanan na siya ay nabuhay sa isang hindi kakaiba, ganap na mapayapa at karaniwang pook hanggang dumating sa kanyang panahon (ang alab) ng pagiging Propeta. Siya ay apatnapung taon bago siya nagsalita ng anumang adhikain mula sa langit. Ang lahat ng kanyang “sinasabi nilang ambisyon niya” ay tila upang mabuhay ng mabuti; ang kanyang “katanyagan” ay mga haka-haka lamang ng kanyang mga kapitbahay na nakakikilala sa kanya ay sapat na rito hanggang siya ay tumanda na, na ang kadalisan ng init ng kanyang buhay ay lumabas at ang kapayapaan ay tanging bagay lamang na kanyang maibibigay sa buong mundo. Sa aking sarili, wala akong maibabahaging paniniwala tungkol sa haka-hakang (ipinararatang na) ito”.*²⁹

Huling Pananalita

---

²⁹ 'Heroes, Hero-Worship and the Heroic in History'

Aming winawakasan ang pananaliksik na ito sa pamamagitan ng mga salita ni **Alphonse de LaMartaine** sa kanyang aklat na **'Historie de al Turquie'**:

“Kailanman, ay walang tao ang makapagtakda para sa kanyang sarili, kusa man o hindi kusa, ng isang dakilang layunin, sapagka't ang layuning ito ay higit pa sa karaniwang tao; upang wasakin ang mga pamahiing pilit na iniugnay (ipinapataw) sa pagitan ng tao at ng kanyang Tagapaglikha, na ituring ang Diyos bilang tao, at ang tao bilang Diyos; upang mapanatili ang makatuwiran at banal na kaisipan tungkol sa Diyos sa gitna ng kaguluhan ng materyal at di-mawaring anyo ng mga diyos ng idolatriya, na noon ay naroon. Kailanman ay walang tao ang gumawa na lubhang lagpas sa makataong kakayahan sa pamamagitan lamang ng munting pamamaraan, sapagka't taglay niya mula pa sa simula at maging sa (panahon ng) pagsasakatuparan ng gayong dakilang disenyo, na walang kalasag maliban sa kanyang sarili at walang tagapagtangkilik maliban sa mangilan-ngilang bilang ng tao na naninirahan sa isang sulok ng disyerto. Sa huli, wala pang tao ang nakagawa ng gayong kagila-gilalas, dakila at walang katapusang pagbabago sa mundo, sapagka't sa kulang na dalawang dekada pagkaraang lumitaw ang Islam, ito ay (ibinantayog at) nangibabaw sa buong Arabia, at sinakop sa Ngalan ng Diyos, ang Persya Khorasan, Transoxania, Kanluraning India, Syria, Ehipto, Ethiopia (Abyssinia), sa lahat ng bantog at kilalang lupalop ng Hilagang Africa, mga di-mabilang na pulo ng Dagat Mediterranea, Espanya, at ang bahagi ng Gaul.

“Kung ang kadakilaan ng layunin, ang simpleng pamamaraan, at ang kagila-gilalas ng mga bunga ang siyang tatlong batayan ng katalinuhan ng tao, sino kaya ang makapaghahamon na ihambing ang sinumang dakilang tao sa makabagong kasaysayan kay

Muhammad (ﷺ)? Ang mga kilalang tao ay gumawa ng mga sandata, mga batas, mga nagtatayugang mga kaharian lamang. Sila ay nakapagtatag, ng hindi hihigit sa materyal na kapangyarihan na kadalasa'y gumuguhong sa kanilang mga harapan. Ang taong ito ay hindi lamang nakapagpagalaw ng mga sandatahang kawal, ng mga batas, ng mga kaharian, ng mga iba't ibang lipon ng tao at angkan, nguni't ng milyun-milyong tao na naninirahan sa ikatlong bahagi ng mundo; at higit pa roon, pinagalaw niya ang mga dambanang dalanginan ng mga huwad na diyos, ng mga relihiyon, ng mga paniniwala, pananalig at maging ang mga kaluluwa... Ang kanyang (taglay na) pagtitiyaga at (sukdulang) pagtitiis sa tagumpay, ang kanyang layunin na ganap na nakatuon sa iisang simulain at hindi sa hangaring makapagtayo ng kaharian; ang kanyang walang katapusang pagdarasal, ang kanyang marubdob at malahimalang pakikipag-ugnayan sa Allah, ang kanyang kamatayan at kanyang tagumpay pagkaraan ng kanyang kamatayan; lahat ng ito ay sumasaksi hindi ng pagkukunwari bagkus ng matatag na pananalig ang siyang nagbigay sa kanya ng lakas ng kapangyarihan upang mapanumbalik ang isang prinsipyo (ng Laa ilaaha illallah). Ang prinsipiyoung ito ay may dalawang kahulugan: ang Kaisahan ng Diyos at ang di-nalilikhang (konsepto ng) Diyos; ang una ay nagpapahiwatig kung ano ang Diyos at ang huli ay nagpapahiwatig kung ano ang hindi Diyos; ang isa ay nagtatakwil sa mga huwad na diyos sa pamamagitan ng espada at ang isa naman ay nagsisimula sa isang simulain sa pamamagitan ng salita”.

“Isang (dakilang) pilosopo, (mahusay na) mananalumpati, mambabatas, mandirigma, mananakop ng ibang kaisipan, (isang) tagapagpanatili ng makatuwirang prinsipyo (tungkol) sa isang uri ng pananampalataya na walang kinikilalang imahen o larawan (ng

Diyos); tagapagtatag ng dalawampung makamundong nagtatayugang kaharian at ng ispirituwal na kaharian, iyan ay si Muhammad (ﷺ). At hinggil sa lahat ng pamantayan na kung saan sinusukat ang kadakilaan ng tao, ito ang aming katanungan, "Mayroon pa kayang isang tao na higit na dakila kaysa sa kanya (Muhammad ﷺ)?" Ito ang puna ni Lamartine, Histoire de la Turquie, Paris 1854 Vol. ii, Pahina: 276-77.

Ang Mga Talasalitaan

- 1. Aqidah:** Prinsipyo o pinaniniwalaan ng Islam.
- 3. Dinar & Dirham:** uri ng salapi.

4. **Faridhah:** isang uri ng pagsamba na dapat gampanan bilang pananagutan o tungkulin.
5. **Fitnah:** mga pagsubok, kahirapan.
6. **Hadith:** salaysay na pinagkukuhanan ng mga salita at gawain ng Propeta (Muhammad ﷺ).
7. **Hawdh:** ang lawa na iginawad sa Propeta (Muhammad ﷺ) sa Araw ng Pagkabuhay Muli. Sinuman ang uminom mula rito nang minsan ay hindi na muling mauuhaw kailanman.
8. **Hudud:** Karampatang Parusa sa Islam.
9. **Hukm:** Hatol.
10. **Ijtihad:** Sa pangkalahatang kahulugan, ito ay pagsusumikap o pagtatangka. Sa aklat na ito tinutukoy ang pagsusumikap na maabaot ang kapasiyahan tungkol sa isang kaso o pangyayari.
11. **I'tikaf:** ito ay tumutukoy sa paglisan mula sa mga gawain upang mapag-isa. *I'tikaf* ay isang uri ng pagsamba na ang isang tao ay nananatiling mag-isa sa loob ng Masjid at gumagawa ng iba't ibang uri ng pagsamba tulad ng *Salah*, pagbasa ng Qur'an, pagbibigay papuri sa Allah.
12. **Iman:** paniniwala o pananampalataya.
13. **Jannah:** Ang Pinagpalang Hardin sa Kabilang Buhay na ipinagkakaloob sa mga mabubuting alipin ng Allah. Kung minsan ay pahapyaw na isinasalin sa tawag ng 'Paraiso'.
14. **Jawami Al-Kalim:** Maikli nguni't makahulugang salita. Ang Propeta (Muhammad ﷺ) ay nagsasalita lamang ng maikli nguni't malinaw at may mahalagang aral at kahulugan.
15. **Kufr:** Kawalan ng pananampalataya.

16. **NafI:** Mga Kusang-loob na gawain sa pagsamba.
17. **Shaitan:** Satanas.
18. **Shari'ah:** Ang Batas ng Islam.
19. **Shirk:** Ang Pagbibigay katambal sa Allah sa pagsamba sa Kanya.
20. **Sunnah:** Ito may higit sa isang kahulugan. Tinutukoy nito ay:
  - a. Mga kaugalian ng Propeta Muhammad (ﷺ).
  - b. Mga Pinagtibay na Pasiya; i.e. mga gawaing sinang-ayunan ng *Sunnah*.
21. **Taqwa:** Mapitagang Takot sa Allah.
22. **Ummah:** Pamayanan.

Paunawa mula sa mga Tagasalin ng Tagalog:

"Ang mga isinaling talata mula sa Banal na Qur'an at sa mga Hadith at Sunnah ng Sugo ng Allah (Muhammad ﷺ) ay mga pawang paliwanag ng mga tagasalin na inaakalang pinakamalapit sa pagpapakahulugan. Ang mga orihinal na Salita ng Allah (ang

Qur'an) at ang mga Hadith at Sunnah ng Propeta (ﷺ) ay makikita lamang sa mga orihinal na Arabik na pagkasulat."

Nawa'y tanggapin ng Dakilang Allah ang aming hamak na pagsisikap at patawarin kami sa aming mga pagkakamali."

Ameen

Lahat ng Papuri at pagsamba ay nauukol lamang sa Allah, ang **Rabb** (Panginoon) ng mga Daigdig at nawa'y purihin at itampok ng Allah ang pagbanggit sa Kanyang Propeta (Muhammad ﷺ) at ang kanyang pamilya at iligtas siya mula sa anumang kasamaan.

Ang Mga Katagang Ginamit sa Aklat na Ito

Sinipi mula sa Aklat ni Sheikh Mahmoud Murad na:

'Common Mistakes in Translation'

Rabb: Ang katagang *Rabb* ay kadalasang isinasalin ng iba bilang katumbas ng salitang Panginoon (Lord). Subali't, bukod

sa katotohanang ang huli ay isang katagang ginamit sa Bibliya, ang katagang ito ay ginagamit din kapag tinutukoy si Propeta Hesus bilang kanilang Panginoon. Ang salitang Panginoon (Lord) ay isang kataga na ang karaniwang kahulugan nito ay nakahangga lamang sa isang "guro, pinuno, may-ari o tagapamahala", na sadyang kapos at kulang sa diwa o kahulugan kung ihahambing ito sa katagang *Rabb* sapagka't ang *Rabb* (na mula sa wikang arabik) ay mayroong malawak na kahulugan at kahalagahan. Ang ilang mahahalagang kahulugan ng *Rabb* ay ang Tagapaglikha, ang Tagapaghubog (Tagapag-anyo), ang Tagapanustos, ang Tanging Isa na inaasahan ng lahat ng mga nilikha upang patuloy na mabuhay, at Siya ang Tanging Isa na nagbibigay ng Buhay at nagdudulot ng Kamatayan. Sa aklat na ito, gagamitin natin ang katagang *Rabb* na may panaklong na (Panginoon) upang maging madali sa mga mambabasa.

1. **Deen:** Ang salitang *Deen* ay isinalin bilang *Relihiyon*, na sa wikang Arabik, ito ay karaniwang tumutukoy at nakaugnay sa isang Pamamaraan ng Buhay, maging ito man ay pansarili o pangkalahatan. Ito ay isang malawak na kataga na may kahulugan na: 'mga gawang pagsamba, ang mga kasanayang pampulitika, masusing alituntuning nauukol sa kagandahangasal, kabilang na rito ang kalinisan at tamang pag-uugali'.

2. Ang (ﷺ) **Sallallaahu alaihi wa sallam**, ay nangangahulugan na: 'Nawa'y purihin at itampok ng Allah ang kanyang pangalan (Propeta Muhammad ﷺ) at pangalagaan at ilayo siya at maging ang kanyang pamilya laban sa anumang masamang bagay'.

Wassalaamu alaikum wa rahmatullaah

Para sa karagdagang impormasyon tungkol sa Islam, mangyaring makipag-ugnayan at tumawag sa aming Tanggapan:

**Islamic Studies, Call & Guidance in Rabwah
KINGDOM OF SAUDI ARABIA – RIYADH
P.o.box: 29465 Riyadh 11457
Tel: +966114454900 Fax: +966114970126**